

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

**MAGISTERSKÉ
PREZENČNÍ STUDIUM**

2012 – 2014

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Jana Kovářová

**Španělsko – návštěva s motivem gastronomie a
volného času**

Praha 2014

Vedoucí diplomové práce: Ing. Jaroslava Kočová

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

MASTER
FULL-TIME STUDIES

2012 - 2014

DIPLOMA THESIS

Jana Kovářová

Spain - Visit themed gastronomy and leisure

Prague 2014

The Diploma Thesis Work Supervisor: Ing. Jaroslava Kočová

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne

Jméno autorky

Poděkování

Chtěla bych poděkovat své vedoucí práce paní Ing. Jaroslavě Kočové při vedení mé diplomové práce za její cenné rady a připomínky, které mi během zpracovávání poskytla. Za její trpělivost a ochotu mi v práci napomáhat.

Anotace

Diplomová práce se zabývá jihozápadním státem Evropy – Španělskem, návštěvou s motivem gastronomie a využitím volného času. Rozebírá kulturní, lokalizační a realizační podmínky Španělska, jeho historii, památky a přírodní krásy. Teoretické poznatky jsou využity v praktické aplikaci SWOT analýzy v podobě silných a slabých stránek Španělska, příležitostech a hrozbách. V závěru práce je detailně popsáno vyhodnocení celé práce, k čemu jsme dospěli a jakých poznatků jsme se dohledali.

Klíčové pojmy

Cestovní ruch, gastronomie, rekreace, statistika – postavení Španělska v EU, Španělsko, turismus, volný čas

Annotation

This thesis deals with the southwest European state - Spain, visiting with the motive of gastronomy and the use of leisure time. It analyzes the cultural, localization and implementation conditions of Spain, its history, heritage and natural beauty. Theoretical knowledge is applied in a practical application in the form of a SWOT analysis of the strengths and weaknesses of Spain, opportunities and threats. The conclusion is detailed evaluation of the whole work, what we have come and what knowledge we managed to complete.

Key words

Gastronomy, leisure time, recreation, Spain, statistis – position of Spain in the EU, tourism

OBSAH:

ÚVOD	8
1 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠPANĚLSKA	9
1.1 HISTORIE ŠPANĚLSKA	11
2 POSTAVENÍ ŠPANĚLSKA V EVROPSKÉ UNII	14
3 GASTRONOMIE V CESTOVNÍM RUCHU	19
3.1 ČLENĚNÍ GASTRONOMICKÉHO CESTOVNÍHO RUCHU	21
3.2 ROZDĚLENÍ ŠPANĚLSKA DO REGIONŮ PODLE GASTRONOMIE	25
4 KULTURNÍ BOHATSTVÍ	30
4.1 HLAVNÍ MĚSTO MADRID	32
4.2 EL ESCORIAL	33
4.3 BARCELONA	34
4.4 CHRÁM SAGRADA FAMILIA	35
4.5 MONTSERRAT	36
5. VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU SPOJENÉ S UBYTOVACÍMI A STRAVOVACÍMI SLUŽBAMI	38
5.1 SEKTORY PRŮMYSLU CESTOVNÍHO RUCHU, SLUŽEB PRO VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU	39
6. TURISTICKÁ AGENTURA	42
6.1 STRATEGICKÝ MARKETINGOVÝ PLÁN	43
6.2 MARKETINGOVÉ CÍLE	44
7 ŠPANĚLSKO JAKO CÍLOVÁ DESTINACE GASTRONOMIE	45
7.1 TRADIČNÍ ŠPANĚLSKÉ POKRMY	46
7.2 TRADIČNÍ ŠPANĚLSKÉ NÁPOJE	47
8 ŠPANĚLSKO JAKO CÍLOVÁ DESTINACE VOLNÉHO ČASU - NEJNAVŠTĚVOVANĚJŠÍ LETOVISKA ŠPANĚLSKA	48
9. PŘÍKLAD PŘEDBĚŽNÉ KALKUCE ZÁJEZDU DO DESTINACE MALGRAT DE MAR	54
10. SWOT ANALÝZA ŠPANĚLSKA	59
11. VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	65
ZÁVĚR	78

ÚVOD

Hlavním motivem pro výběr tématu bylo spojení návštěvy Španělska s využitím gastronomie a volného času. Španělsko nebo-li Španělské království, jak zní oficiální název země je se svou rozlohou 504 782 km² třetím největším státem Evropy a padesátým ve světě. Španělsko díky své výhodné poloze, nachází se na Pyrenejském poloostrově a příjemnému kontinentálnímu podnebí je velmi atraktivní a často navštěvovanou zemí. Turistický ruch je pro něj jedním z nejdůležitějších ekonomických odvětví, kdy zaměstnává značnou část místních obyvatel.

Cílem této diplomové práce je ukázat Španělsko jako zajímavou destinaci cestovního ruchu z hlediska gastronomie a také jako destinaci vhodnou pro využití volného času. Vyzdvihnout přednosti, které nám Španělsko nabízí, ukázat turisticky zajímavá místa pro návštěvníky cestovního ruchu. Jaká místa jsou nejčastěji navštěvována a proč, co by se dalo zlepšit, aby byli turisté ještě více spokojeni. Hlavním tématem je využití gastronomie a volného času v cestovním ruchu a poukázání na možnou ovlivnitelnost návštěvníků při výběru cílové destinace právě díky gastronomii.

Po stručné obecné charakteristice demografických údajů Španělska a historii se práce dále zabývá postavením Španělska v rámci Evropské unie, údaji o přenocování v nejnavštěvovanějších destinacích jako je Mallorca, Kanárské nebo Baleárské ostrovy, dále o hustotě kapacity ubytovacích zařízení. Tyto zdroje byly použity ze statistik Eurostatu, avšak ne všechny statistiky se dají snadno vyhledat a jsou přehledné.

Španělsko je jednou z nejnavštěvovanějších destinací především v letní sezoně, jelikož nabízí dostatek atraktivit a návštěvníci chtějí svou dovolenou trávit specificky s využitím gastronomických služeb a volného času.

V praktické části se dozvídáme o nejnavštěvovanějších místech Španělska, jako je například Alicante, Mallorca nebo Ibiza. Dále je pak uveden příklad předběžné kalkulace zájezdu do destinace Malgrat de Mar, která se nachází přibližně sedmdesát kilometrů od Barcelony. Jsou popsány náklady a itinerář zájezdu. Po praktickém příkladu kalkulace ceny zájezdu je zakomponována analýza SWOT zaměřená na celou destinaci Španělsko. V závěru práce je dotazník s cílem zjistit u vysokoškolských studentů povědomí o Španělsku a jeho gastronomii.

TEORETICKÁ ČÁST

1 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠPANĚLSKA

Nejprve se seznámíme s obecnou charakteristikou Španělska, jaké jsou jeho lokalizační, selektivní a realizační podmínky. Jaké má předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu, čím je výjimečné a pro co by ho měli turisté chtít navštívit.

Španělsko se rozkládá na ploše 504.782 km², která řadí tuto zemi mezi padesát největších zemí na světě. Největší část území se nachází na Pyrenejském poloostrově, zbytek asi 12.500 km², jsou ostrovy. Baleárské ostrovy a Kanárské ostrovy, které jsou účtovány podle měst Ceuta a Melilla, která se nachází na pobřeží Afriky. Počet obyvatel přesahuje 46 milionů. Situace na Pyrenejském poloostrově v extrémním jihu na západ Evropy a jen 14 kilometrů od afrického kontinentu dotuje Španělsko s velkou strategickou hodnotou, vyčnívající do Středozemního moře na straně jedné a jako křižovatku na cestě do Afriky a Ameriky na straně druhé. Skutečnost, že velká část Španělska je poloostrovní také vysvětluje délka jeho pobřeží, která vede podél Atlantského oceánu a Středozemního moře.¹

Španělsko můžeme rozdělit podle podnebí do čtyř oblastí. Pobřeží Středozemního moře, tady je nejtepleji na východní a jižní části země, deštivá období jsou jaro a podzim. Klidná léta s příjemnými teplotami. Další je vnitrozemí, velmi studené zimy a velmi horká a suchá léta. Severní atlantické pobřeží ostré zimy s klidnými léty, možná trochu chladnějšími. Kanárské ostrovy - subtropické počasí s příjemnými teplotami 18 °C až 24 °C, ideální na využití volného času po celý rok.

Na západě sousedí Španělsko s Portugalskem, na severovýchodě s Andorrou a Francií a na jihu s Gibraltarem. Úředním jazykem je španělština, regionálně katalánština, baskičtina, galicijština. Náboženské vyznání katolické.²

Rozkládá se na území Pyrenejí, ročně přiláká více než padesát milionů návštěvníků. Po sousední Francii je Španělsko druhou nejoblíbenější turistickou destinací na světě.

Disponuje stovkami nádherných pláží, kde nesmí chybět chutná sangrie, Bailaors – tanečníci flamenka toreros, kteří předvádějí svou odvahu v býčích arénách.

¹ SIMONIS, Damien. *Severní Španělsko*. 1. české vyd. Praha: Svojtka, 2008, 656 s. ISBN 978-80-7352-796-9. s. 15

² DUNLOP, Fiona. *Španělsko*. 1. české vyd. Brno: Svojtka, c2005, 399 s. Z řady průvodců Lonely Planet. ISBN 80-251-0675-6. s. 26

Tuto nádhernou zemi je potřeba poznat do hloubky, pokud zde návštěvníci pouze projíždějí, přicházejí o spoustu nádherných míst, která stojí za poznání. Zelené vrchy a zálivy oceánu na severu země, osamělé hrady a středověká města ve vnitrozemí, bílé vesnice Andalusie, nádherné hory Gredos a Sierra Nevada, která vlastní nejjížnější lyžařské centrum v Evropě.

Španělské regiony se v mnohém liší, spojuje je však celonárodní náruživý sklon k dramatickosti, každodenní požitkářství. Místní národ miluje jídlo, pití a veselí. Země nabízí nádherné umělecké dědictví a přírodní krásy.

Španělsko je známé především pro jeho bohatou a kulturní historii, která hraje důležitou roli v průběhu času. Tato rozmanitost přitahuje mnoho zahraničních turistů. Historické dědictví Španělska oslňuje, jeho kultura je velmi bohatá a dotýká se všech forem uměleckého vyjádření, literatury, malířství, hudby, architektury, divadla a umění. Aktuální španělská kultura se těší dobrému zdraví, jak je vidět například v prosperujícím redakční průmyslu, který produkuje více než 90.000 svazků ročně. Kulturní cestovní ruch se stává dobrou alternativou pro pouhý odpočinek na plážích. Důvodem je především bohatství a kvalita muzeí, památek, slavností, tradic a výstav.

Jen pro příklad, Španělsko se může pochlubit jednou z největších sbírek historických a architektonických památek na světě o čemž svědčí fakt, že se jedná o zemi s druhým nejvyšším počtem seznamu světového kulturního dědictví. Orientační soupis památek ve Španělsku se chlubí více než 20.000 důležitými kousky.³ Španělské divadlo a kino se stává referenčním bodem v Evropě a to díky událostem jako je Divadlo Festivaly Mérida, Sagunto a Almagra a San Sebastian a Valladolid filmových festivalů. Španělské univerzity hrají velmi důležitou roli v šíření národní kultury a jejich letní kurzy, které se konaly na univerzitách, jako je El Escorial, Salamanca, Santander a Mezinárodní univerzitě Menéndez Pelayo.⁴

Přestože ekonomická struktura ve Španělsku je stále významně venkovská jeho populace je soustředěna především ve velkých městech. Tři města s největším počtem obyvatel, jsou: Madrid 3 233 527 obyvatel, Barcelona 1 620 943 a Valencia 797028 obyvatel. Španělsko má vynikající multikulturní dědictví a to můžeme pozorovat ve všech oblastech svého společenského života. K dispozici je široká škála různých slavnostních oslav po celé zemi.

³ Španělsko nabízí například tyto památky UNESCO: El Escorial – klášterní komplex, Barcelona – katedrála Sagrada Família, Aragonie – muderajská architektura, Baskicko – Biskajský most, Kantábrie – Altamira, jeskyně

⁴ DUNLOP, Fiona. *Španělsko*. 1. české vyd. Brno: Computer Press, c2005, 399 s. Z řady průvodců Lonely Planet. ISBN 80-251-0675-6.

Španělské populární slavnosti a tradice mají často jasně náboženský původ. Toto může být viděno v projevech španělského folklóru, který kombinuje náboženskou horlivost s řadou pohanských a slavnostních oslav. Kulturní rozmanitost země znamená, že slavnostní projevy jednotlivých regionů se značně liší od severu k jihu a přitom zároveň tyto místní zvyky existují vedle slavností, které se slaví na celém území státu. Nový rok ve Španělsku začíná tradičně úderem půlnoci na náměstí Puerta del Sol v Madridu, který přitahuje zástupy lidí ze samotného města a z celého Španělska, kteří přivítají Nový rok s požitím hroznů po každého úderu zvonu každé hodiny. Jedním z nejvýznamnějších tradičních slavností ve Španělsku je velikonoční týden. Tato slavnost se koná na konci března nebo v dubnu. Největší počet slavnostních akcí se koná v letních měsících od června do září v závislosti na zeměpisné oblasti, protože mají tendenci spojit obě náboženské a sociálně - ekonomické aspekty. Každá oblast v zemi má své vlastní specifické slavnosti.

Z vrcholů slavností jsou Sanfermines, kdy se jedná o běh festival v Pamploně, Sant Jordi a La Merce v Barceloně, slavnost Reconquest v Granadě, dubnovém veletrhu v Seville a San Isidro a Verbena de La Paloma v Madridu. Ale to je jen několik málo příkladů z tisíců slavnostních oslav, které se nachází na délku a šíři Španělska po celý rok.

Španělsko je tedy jedno z jižních států Evropy s příjemným podnebím pro relaxaci a využití volného času. Jeho tři největší města, Madrid, Barcelona a Valencia nabízejí nepřeberné množství kulturních památek a zajímavostí. Španělsko nabízí nádherné pláže a ne jen to. Jeho památky lákají statisíce až miliony návštěvníků ročně.

1.1 HISTORIE ŠPANĚLSKA

Historie Španělska od jeho vzniku, přes důležité mezníky v jeho historii a dalším vývoji. Co ovlivnilo jeho úpadek či rozkvět, léta významná pro rozvoj cestovního ruchu v zemi.

Španělsko je jednou z nejstarších a nejdůležitějších zemí pyšnicí se bohatou kulturní historií. Území této země bylo obydlené už v době kamenné, později kolonizované Féničany a zcela ji porománštili Římané.⁵ Španělský stát se formoval již od 11. století, boj křesťanských panovníků proti arabské nadvládě je známý pod

⁵ DUNLOP, Fiona. Lexikon zemí. 1. české vyd. Praha: GeoCenter International, c2005, 94 s. Z řady průvodců Lonely Planet. ISBN 35-751-1784-5. s. 12

názvem reconquista což bylo ukončeno vyhnáním Maurů a Židů v roce 1492. Spojení slavné Aragonie a Kastilie v roce 1479 dal základ silnému státu. Následuje období kolonizace nových zemí Mexiko a Peru. Do Španělska proudí bohatství držav v Novém světě, to má za příčinu devaluaci drahých kovů v Evropě. Samotné Španělsko i přesto hospodářsky a politicky upadá. Další konflikty ovlivňující tuto zemi způsobily expanzivní války, válečné konflikty válka o dědictví španělské v roce 1701-1714. Za dob Napoleona je okupováno francouzskou armádou.

Do 20. století nevstupuje Španělsko s dobrým základem, ale jako chudá a zaostalá země. V roce 1930 byla vyhlášena republika a začala občanská válka v letech 1936 – 1939. V roce 1939 válka skončila nástupem diktátora Francisca Franca, který vládl až do své smrti v roce 1975. Již za své vlády rozhodl, že Španělsko se stane konstituční monarchií a připravil předání moci vnukovi svrženého krále Juanu Carlosovi. Tento král měl převážně reprezentativní funkci, ale během pokusu o vojenský převrat jednoznačně odmítl podpořit vzbouřence a postavil se svou formální i neformální autoritou na stranu úřadující vlády, čímž pomohl k potlačení pokusu o převrat.

Během druhé světové války zachovávalo Španělsko neutralitu. Po válce se dostalo postupně z izolace a díky své jednoznačně antikomunistické vládě se stalo ve studené válce spojencem západního světa. V šedesátých letech zažívalo nebyvalý ekonomický rozvoj a došlo i k rozvoji turistického ruchu. Někteří kritici namítají, že některé z projektů byly nešetrné k životnímu prostředí.

V čele státu roku 1940 stál Francisco Franco, kterému se podařilo v době druhé světové války udržet stát a uchránit ho mimo dosah dění. Od 50. let byla obnovena monarchie. V roce 1955 vstoupila země do OSN. Král Juan Carlos I. se však vrátil k moci až po pádu Frankova diktátorského režimu a po zavedení demokracie v roce 1975. Španělsko vstoupilo v roce 1982 do NATO 1986 do EHS a 1986 do EU. Jako moderní stát s moderním panovníkem se Španělské království prezentovalo v roce 1992 na Olympijských hrách v Barceloně. ⁶ Počátek 20. století byl ve Španělsku ve znamení klidu, míru a ekonomického rozvoje. Politická krize vedla však nejprve k nastolení diktatury Miguela Primo de Rivery - konsolidace, zamezení revolučním tendencím a poté k vyhlášení republiky a odchodu španělského krále do exilu. Bylo to

⁶ KAŠPAROVSKÝ, Karel. *Zeměpis: Evropa příručka pro učitele*. Praha: Media dida, 2004, 94 s. ISBN 80-903439-2-9.

období druhé španělské republiky. Sílící sociální a politické konflikty vedly k vypuknutí občanské války.⁷

V roce 1999 vstoupilo Španělsko do eurozóny, v roce 2002 zavedla země euro. Dne 11. března 2004 se madridské příměstské vlaky staly terčem útoků teroristické organizace Al-Káida. Při útocích zemřelo 192 lidí a 1460 lidí bylo zraněno. Tyto útoky a neobratná snaha španělské vlády jsou považovány za jedny z důvodů nečekaného vítězství socialistů ve volbách (42,59 % hlasů) nad favorizovanými lidovci. José Luis Rodríguez Zapatero a jeho Španělská socialistická dělnická strana v roce 2008 své postavení ve volbách obhájila a dokonce ještě posílila, když místo 164 získala 169 poslaneckých mandátů (43.87 % hlasů).⁸

Španělský stát se začal formovat už někdy v 11. století. Do 20. století vstupuje jako chudá a zaostalá země. V roce 1930 byla vyhlášena republikou. Důležité roky z hlediska cestovního ruchu jsou rok 1955, kdy země vstoupila do OSN, zavedení demokracie v roce 1975, 1982 vstup do NATO, 1986 do EHS a 1986 do EU.

V této kapitole je shrnuta historie Španělska od 11. století přes spojení slavné Aragonie a Kastilie v roce 1479, následně období kolonizace nových zemí Mexika a Peru. Zamyšlení nad konflikty ovlivňující tuto zemi, které způsobily expanzivní války, válečné konflikty, např. válka o dědictví španělské v roce 1701-1714. Dále dobou Napoleona, kdy je Španělsko okupováno francouzskou armádou. 20. stoletím, při jehož počátku bylo Španělsko chudou a zaostalou zemí. Důležitým rokem 1930, kdy byla země vyhlášena republikou a obdobím občanské války od roku 1936 – 1939.

Důležitým mezníkem byla doba druhé světové války, kdy si Španělsko zachovávalo neutralitu. Po válce se dostalo postupně z izolace a díky své jednoznačně antikomunistické vládě se stalo ve studené válce spojencem západního světa. V šedesátých letech zažívalo nebývalý ekonomický rozvoj a došlo i k rozvoji turistického ruchu. Od 50. let byla obnovena monarchie, mezníkem byl rok 1955, kdy země vstoupila do OSN, v roce 1975 byla v zemi zavedena demokracie a následně vstoupila v roce 1982 do NATO, 1986 do EHS a 1986 do EU. Jako moderní stát s moderním panovníkem se Španělské království prezentovalo v roce 1992 na Olympijských hrách v Barceloně. V roce 1999 vstoupilo Španělsko do eurozóny, v roce 2002 zavedla země euro.

⁷ Občanská válka ve Španělsku probíhala v letech 1936-1939

⁸ DUNLOP, Fiona. Lexikon zemí. 1. české vyd. Praha: GeoCenter International, c2005, 94 s. Z řady průvodců Lonely Planet. ISBN 35-751-1784-5

2 POSTAVENÍ ŠPANĚLSKA V EVROPSKÉ UNII

Předpoklady rozvoje cestovního ruchu, data spojená s ubytovacími zařízeními, přehled rezidentů a nerezidentů Španělska, kteří ho navštívili přes noc.

Jeden z předpokladů rozvoje cestovního ruchu je to, aby z dlouhodobého hlediska pokračoval trvale udržitelný rozvoj cestovního ruchu a to především v počtu zahraničních i tuzemských návštěvníků, ubytovaných účastníků cestovního ruchu. Dalším důležitým cílem je také rozvoj regionů. Aby byl rozvoj cestovního ruchu co možná nejefektivnější je potřeba vytvářet atraktivní nabídky klientům ve formě balíčků a ucelených produktů. Španělské cestovní kanceláře a agentury nabízejí ve svých produktech stále zajímavější a atraktivní místa svojí země. Podle toho se odvíjí i statistika v cestovním ruchu. Dle nejnovějších statistik Eurostatu z roku 2013 je celkový počet přenocování v ubytovacích zařízeních cestovního ruchu ve Španělsku 386,5 milionu. Z toho 251,9 nerezidentů a 134,6 rezidentů. Úkolem Eurostatu, který se touto statistikou zabývá je být předním poskytovatelem vysoce kvalitních statistik o Evropě. Eurostat je statistický úřad Evropské unie a nachází se v Lucembursku. Jeho úkolem je poskytovat Evropské unii statistiky na evropské úrovni, které umožňují srovnání mezi zeměmi a regiony. V zemích Evropské unie dosáhla vyšších výsledků jen Francie s 405 miliony. Španělsko je tedy v EU druhou nejnavštěvovanější zemí. Na třetím místě je Itálie 363 milionu příjezdů za rok.⁹

Statistika chápe cestovní ruch jako činnost návštěvníků, kteří cestují do destinace mimo své obvyklé prostředí na méně než jeden rok. Důvody cesty mohou být různé. Může se jednat o služební cestu či cestu za účelem trávení volného času nebo cestu z osobních důvodů jinou než za účelem práce pro rezidentskou osobu, domácnost nebo podnik v navštíveném místě. Statistika cestovního ruchu se v současné době omezuje na nejméně jedno přenocování. Od roku 2014 nastane ale změna a budou se do úřední evropské statistiky zahrnovat rovněž jednodenní návštěvy. Statistika cestovního ruchu v EU má dvě hlavní složky: statistiky týkající se kapacity a obsazenosti hromadných ubytovacích zařízení cestovního ruchu na jedné straně a statistiky poptávky v oblasti cestovního ruchu na straně druhé. První zmíněná statistika se ve většině států sbírá prostřednictvím šetření, jež vyplňují ubytovací zařízení. Druhá uvedená statistika se shromažďuje především na základě šetření u cestujících na hraničních přechodech nebo prostřednictvím šetření v domácnostech.

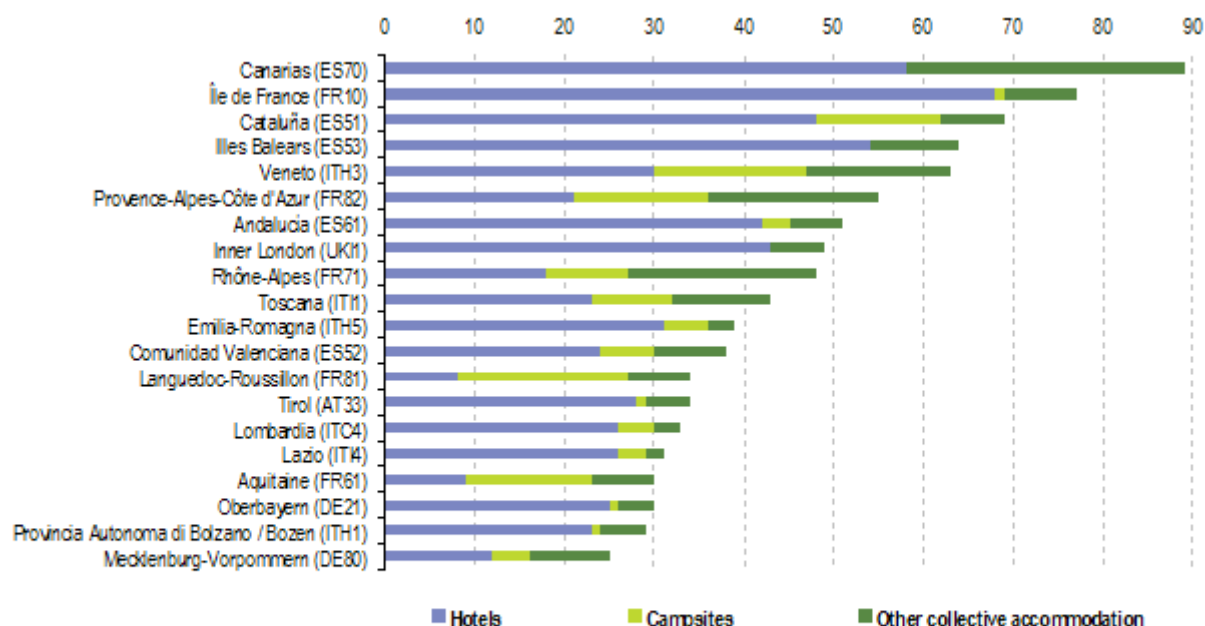
⁹ DUNLOP, Fiona. Lexikon zemí. 1. české vyd. Praha: GeoCenter International, c2005, 94 s. Z řady průvodců Lonely Planet. ISBN 35-751-1784-5.

Statistika kapacity hromadných ubytovacích zařízení cestovního ruchu zahrnuje počet zařízení, počet pokojů a počet lůžek. Tyto statistiky se sestavují každoročně za jednotlivé typy ubytovacích zařízení nebo regiony.

Statistika obsazenosti hromadných ubytovacích zařízení cestovního ruchu dává přehled o počtu příjezdů do ubytovacího zařízení a počtu přenocování rezidentů a nerezidentů podle typu ubytování a regionu. K dispozici jsou roční a měsíční statistické údaje. Kromě toho se sestavují rovněž statistiky využití lůžek - míra obsazenosti.¹⁰

Španělsko patří mezi top 20 turistických regionů v Evropské unii z pohledu navštěvování zahraničními turisty. Mezi prvními šesti nejnavštěvovanějšími destinacemi Evropské unie jsou hned tři španělské a to Kanárské ostrovy, Baleárské ostrovy a Katalánsko, jak můžeme vidět v tabulce ze zdrojů Eurostatu o počtu strávených nocí v jednotlivých ubytovacích zařízeních. Znárodnění všech tabulek je v milionech.

Obrázek: 1 Tabulka o počtu nocí strávených v hotelech, kempech a dalších ubytovacích zařízeních

(1) Greece and Tees Valley and Durham (UKC1), 2010; Luxembourg, 2009; Ireland, Ciudad Autónoma de Ceuta (ES63), Ciudad Autónoma de Melilla (ES64), Départements d'outre-mer (FR9), Malta, Região Autónoma dos Açores (PT20), Região Autónoma da Madeira (PT30), Macrorégiunea trei (RO3), Sud-Vest Oltenia (RO41) and Outer London (UK12), not available.
Source: Eurostat (online data code: tour_occ_nin2)

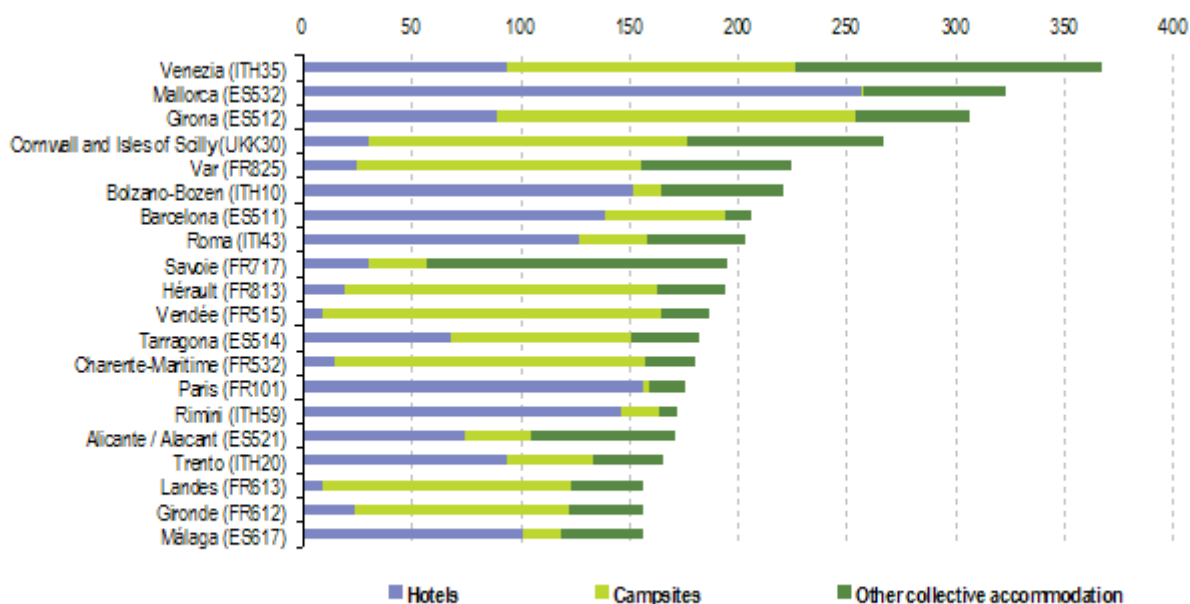
¹⁰ Tourism in EU28 [online]. 2014 [cit. 2014-02-01]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/4-29012014-AP/EN/4-29012014-AP-EN.PDF

Zdroj: *Počet nocí strávených v hotelech*, [online]. 2013 [cit. 2014-02-11]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Main_Page

Kanárské ostrovy se přibližují až 90 milionům strávených nocí, Katalánsko skoro 70 milionů a Baleárské ostrovy přes 60 milionů.

Z hlediska ubytovacích kapacit dominují hotely na Mallorce, stejně jako v Barceloně a Malaze. Další tabulka ukazuje regiony podle ubytovací kapacity, podle počtu lůžek.

Obrázek: 2 Počet ubytovacích kapacit

(1) Based on available information, data for some regions is missing or only available for a previous reference period.
Source: Eurostat (online data code: tour_cap_nuts3)

Zdroj: *Počet ubytovacích kapacit v hotelech* [online]. 2013 [cit. 2014-02-11]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Main_Page

Mallorca nabízí kolem 330 milionů ubytovacích kapacit, Girona něco málo přes 300 milionů a Alicante kolem 170 milionů.

Nejoblíbenější turistické destinace podle počtu nocí strávených v hotelech, kempech a dalších hromadných ubytovacích zařízeních podle regionů NUTS 2 z roku 2011. Celkově Španělsko navštívilo 150 milionů návštěvníků, jenž zůstali v místě destinace alespoň jednu noc. Nejpopulárnější region u domácích rezidentů byla

Andalusie – 18 milionů návštěvníků. Z nerezidentů Španělska jej celkově navštívilo 239 milionů, nejoblíbenějším místem byly Kanárské ostrovy – 32 milionů návštěvníků jak vyplývá z obrázku číslo tři.

Obrázek: 3 Nejoblíbenější turistické destinace podle počtu nocí strávených v hotelech, kempch a dalších hromadných ubytovacích zařízeních podle regionů NUTS 2 z roku 2011

	Residents			Non-residents		
	Total nights spent in country (million nights)	Most popular region	Share of most popular region in national total (%)	Total nights spent in country (million nights)	Most popular region	Share of most popular region in national total (%)
Countries where all regions are coastal						
Denmark	19	Syddanmark (DK03)	31	9	Hovedstaden (DK01)	46
Estonia	2		-	4		-
Ireland	13	Southern and Eastern (IE02)	74	:		:
Cyprus	1		-	13		-
Latvia	1		-	2		-
Lithuania	1		-	2		-
Malta	0		-	7		-
Portugal	19	Algarve (PT15)	25	28	Algarve (PT15)	40
Finland	14	Pohjois- ja Itä-Suomi (FI1D)	37	6	Helsinki-Uusimaa (FI1B)	43
Sweden	37	Västsverige (SE23)	21	11	Stockholm (SE11)	30
Iceland	1		-	2		-
Montenegro	0		-	3		-
Countries with coastal and non-coastal regions						
Belgium	15	Province/Provincie West-Vlaanderen (BE25)	31	17	Région de Bruxelles-Capitale/Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BE10)	29
Bulgaria	6	Yugoiztochen (BG34)	27	12	Yugoiztochen (BG34)	45
Germany	276	Mecklenburg-Vorpommern (DE80)	9	63	Berlin (DE30)	15
Greece	18	Kentriki Makedonia (GR12)	18	49	Kriti (GR43)	31
Spain	150	Andalucia (ES61)	18	239	Canarias (ES70)	32
France	277	Provence-Alpes-Côte d'Azur (FR82)	13	123	Île de France (FR10)	33
Italy	210	Emilia-Romagna (IT15)	14	176	Veneto (IT13)	22
Netherlands	58	Gelderland (NL22)	15	28	Noord-Holland (NL32)	45
Poland	47	Zachodniopomorskie (PL42)	17	11	Zachodniopomorskie (PL42)	21
Romania	15	Sud-Est (RO22)	25	3	București - Ilfov (RO32)	38
Slovenia	4	Vzhodna Slovenija (SI01)	59	5	Zahodna Slovenija (SI02)	67
United Kingdom	143	West Wales & The Valleys (UK11)	7	88	Inner London (UK11)	48
Norway	21	Sør-Østlandet (NO03)	20	8	Vestlandet (NO05)	25
Croatia	4	Jadranska Hrvatska (HR03)	76	35	Jadranska Hrvatska (HR03)	96
Landlocked countries						
Czech Republic	19	Severovýchod (CZ05)	26	19	Praha (CZ01)	60
Luxembourg	0		-	2		-
Hungary	10	Nyugat-Dunántúl (HU22)	24	9	Közép-Magyarország (HU10)	62
Austria	32	Steiermark (AT22)	19	74	Tirol (AT33)	41
Slovakia	6	Stredné Slovensko (SK03)	38	4	Stredné Slovensko (SK03)	27
Liechtenstein	0		-	0		-
Switzerland	17	Ostschweiz (CH05)	25	21	Région lémanique (CH01)	29
FYR of Macedonia	1		-	1		-

(1) Greece, 2010; Sud-Vest Oltenia (RO41) and Outer London (UK12), 2010 for non-residents; Luxembourg, 2009; Switzerland, hotels and campsites only.

Source: Eurostat (online data code: tour_occ_nin2)

Zdroj: *Nejoblíbenější turistické regiony* [online]. 2013 [cit. 2014-02-11]. Dostupné z:

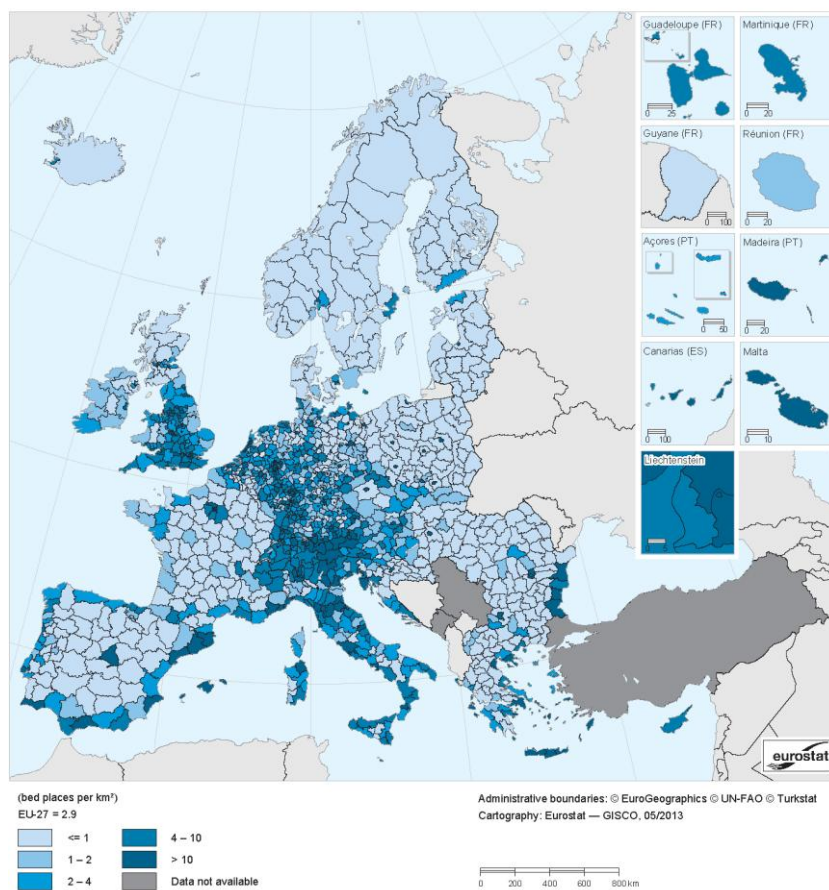
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Main_Page

Když se podíváme celkově na mapu Španělska z hlediska hustoty lůžek v jednotlivých regionech je na většině území menší než jeden milion, samozřejmě v oblastech kde se soustředí více na cestovní ruch, kapacita lůžek roste. Je to především na východě území v oblasti, kde ho omývá Středozemní moře, například oblast Barcelony, kdy se rozmezí pohybuje mezi 4 -10 miliony ubytovacích lůžek na km². Další samozřejmě významnou oblastí je u hlavního města Madridu, kde je hustota lůžek vysoká.

Obrázek: 4 Hustota lůžek ve městě ve vztahu k výměře pozemku, regionů NUTS

3.

Density of bed places in hotels relative to land area, by NUTS 3 regions, 2011 (*)
(bed places per km²)

(*) Denmark, Germany, France, Italy, Hungary, Poland, Portugal, Scotland (UKM) and Montenegro, total area instead of land area; Städteregion Aachen (DEA2D), Bautzen (DED2C), Görlitz (DED2D), Meißen (DED2E), Sächsische Schweiz-Osterzgebirge (DED2F), Erzgebirgskreis (DED42), Mittelsachsen (DED43), Vogtlandkreis (DED44), Zwickau (DED45), Leipzig (DED52), Nordsachsen (DED53), Milano (ITC4C), Monza e della Brianza (ITC4D), Foggia (ITF46), Bari (ITF47), Barietta-Andria-Trani (ITF48), Rimini (ITH59), Pesaro e Urbino (ITJ31), Ascoli Piceno (ITJ34), Fermo (ITJ35), Agglomeratie Leliden en Bollenstreek (NL337), Oost-Zuid-Holland (NL338), Groot-Rijnmond (NL339) and Zuidoost-Zuid-Holland (NL33A), 2012 data for area; Biberach (DE146), 2005.
Source: Eurostat (online data codes: tour_cap_nuts3 and demo_r_d3area)

Zdroj: *Kapacita lůžek ve městě* [online]. 2013 [cit. 2014-02-11]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Main_Page

Španělsko má v Evropské unii významnou roli, její destinace se umísťují v předních příčkách v oblasti ubytovacích kapacit i v návštěvnosti domácích i zahraničních turistů.

3 GASTRONOMIE V CESTOVNÍM RUCHU

Španělsko je právem nazýváno kulinářskou velmocí. Poznat rozmanitost španělské země můžeme i prostřednictvím neznámých chutí její kuchyně. V této kapitole se dozvídáme o členění gastronomie cestovního ruchu, čím se od sebe liší jednotlivé provincie Španělska v oblasti gastronomie.

Protože klimatické podmínky jsou odlišné, nemůže zde existovat jednotná národní kuchyně. Na vlhkém, chladném severu se pěstují a sklízí jiné plodiny než u Středozezemního moře, kde je klima mírné. Jinak je tomu na chudé náhorní plošině středního Španělska. Čím dál tím více Čechů propadlo vášni objevování gastronomie, kulinářských specialit či lovu za čerstvými surovinami. Toliko velí i světové trendy. Cestovní ruch spojený s gastronomií je odvětví, které má jen velmi volně vytyčené hranice. Dotýká se svým způsobem každé turistické cesty. To pravé dobrodružství začíná tam, kdy se gastronomie stane hlavním motivem k návštěvě destinace. Zaměříme se obecně nad pojmem gastronomie, členěním gastronomického ruchu a rozdělením Španělska do regionů podle gastronomie.

V cestovním ruchu se běžně používá pojem gastronomie, gastronomický nebo kulinářský cestovní ruch. V dnešní době slovo pohostinství označuje poskytování gastronomických služeb, ubytovacích služeb. Ty jsou předmětem podnikání v sektoru hotelnictví a gastronomie. Jsou součástí národních ekonomik v řadě států. Slovo gastronomie pochází ze spojení dvou řeckých slov gaster – žaludek a nomos – zvyk.

Obecně pod pojmem gastronomie rozumíme způsob přípravy a konzumaci jídla. Tato činnost zahrnuje celý komplex přípravy kulinářského umění. Od výběru surovin, použití správné technologie přípravy pokrmů, použití odpovídajícího druhu vybavení, inventáře, nádobí a přístrojů, způsob podávání jídel a nápojů, úroveň stolování. Pojem sektor gastronomie je v cestovním ruchu chápán jako sektor poskytující stravovací služby. O významu kulinářského cestovního ruchu svědčí i vědecká konference, která nese název Evropský kulinářský cestovní ruch (European Culinary Tourism)¹¹, která se konala v roce 2011 ve Vídni. Této konferenci se zúčastnila řada odborníků na kulinářský cestovní ruch. Například prezident

¹¹ Konference ve Vídni European Culinary Tourism, která je zaměřena na vztah kulinářství a cestovního ruchu v různých částech Evropy.

mezinárodní asociace kulinářského cestovního ruchu a profesor Michael C. Hall, který je autorem celé řady publikací zabývajících se problematikou tohoto cestovního ruchu.

Existuje celá řada definic pro kulinářský cestovní ruch, například podle Lucy Long, kulinářský cestovní ruch představuje mezinárodní objevitelskou účast na akcích, které se týkají jídla. Zahrnují přípravu, konzumaci a prezentaci jídla, kuchyní, tradici stolování, stravovací zvyky. Gastronomie v cestovním ruchu představuje rozvoj a propagaci připravovaného jídla a pití jakožto atraktivita pro účastníky cestovního ruchu. Mezinárodní asociace kulinářského cestovního ruchu definuje tento cestovní ruch jako dosažení jedinečných a nezapomenutelných kulinářských zážitků všech druhů během cestování.

Definice gastronomického/kulinářského cestovního ruchu:

*„Gastronomický/kulinářský cestovní ruch představuje takovou formu cestovního ruchu, u které je hlavním motivem gastronomie a kulinářské zážitky. Může se jednat o účast na specializovaných gastronomických akcích nebo o zážitky spojené konzumací, s přípravou a prezentací jídla, seznámení se s gastronomickými tradicemi v dané zemi.“*¹² Zároveň však nelze chápat gastronomický cestovní ruch pouze jako gurmánský cestovní ruch. Cílem nejsou prvotřídní exkluzivní restaurace, ale návštěva jakéhokoliv stravovacího zařízení, která přináší nezapomenutelný a něčím výjimečný zážitek.

Může to být například i nákup u stánku. Na straně druhé nelze zaměřovat gastronomii v cestovním ruchu s agroturistikou a stravováním se na farmách. Agroturistika je totiž součástí venkovského cestovního ruchu naopak kulinářský cestovní ruch je považován za součást kulturního cestovního ruchu a v něm obsaženo daleko více aktivit. Gastronomický zážitek umocňuje nejen místo, ale i atmosféra. Jeho cesty probíhají v historických centrech měst, u moře, v přírodě a podobně. To celé umocňují čtyři roční období. Jedná se o jeden z trendů ve kterém se kuchaři snaží přiblížit tradiční národní kuchyni zahraničním hostům.

¹² KOTÍKOVÁ, Halina. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. Praha: Grada, 2013. 208 s. ISBN 978-80-247-4603-6. s. 39

3.1 ČLENĚNÍ GASTRONOMICKÉHO CESTOVNÍHO RUCHU

V poslední době se stává gastronomický cestovní ruch stále populárnější a populárnější. Jedná se o součást cestovního ruchu, která je velmi rozmanitá. Obecně je možné do kulinářského cestovního ruchu zahrnout aktivity, které spočívají v návštěvě následujících objektů a akcí:

- Podniky veřejného stravování
- Gastronomické destinace
- Gastronomické akce a události
- Gastronomické provozy
- Gastronomická muzea
- Farmářské trhy
- Kurzy vaření

Konkrétní zařízení veřejného stravovacího sektoru jsou patrně nejčastějším cílem gastronomického cestovního ruchu. Tato zařízení můžeme dále dělit na podkategorie, kterými jsou stravovací zařízení:

- gurmetské
- historické
- tradiční
- zážitkové

Obvykle se jedná o podniky při jejichž návštěvě se doporučuje průvodce nebo turistické portály či webové stránky. Tyto jednotlivé kategorie se mohou prolínat. Prvním stravovacím zařízením jsou **gurmetské** restaurace, které představují luxusní restaurace s luxusními službami. Velmi často se jedná o podniky, které se mohou pochlubit Michelinovou hvězdou. To může být například Los Caracoles Restaurant Calle Escudellers 14. v Barceloně. Jedná se o dražší restauraci s katalánskou kuchyní, grilem, širokou nabídkou mořských specialit a specialitou Caracoles (šneci).¹³

Další motivací pro restaurace a stravovací podniky může být umístění na žebříčku nejlepších restaurací. Existuje britský kulinářský časopis Restaurant Magazine, který sestavuje každý rok žebříček padesáti nejlepších světových restaurací. Pokud se nějaká restaurace umístí v tomto žebříčku, znamená to pro ni obrovský úspěch a ocenění je velmi prestižní. Například v roce 2012 se na prvním místě umístila restaurace NOMA z Kodaně v Dánsku. Ocenění získala již po třetí za

¹³ Stravování: aneb kam v Barceloně za jídlem [online]. 2012 [cit. 2014-01-15]. Dostupné z: <http://spanelsko.orbion.cz/barcelona/pruvodce/stravovani-172/>

sebou. Tato prestižní restaurace byla otevřena v roce 2004 a zaměřuje se na severskou kuchyni. V restauraci si sami zpracovávají maso, včetně uzení, sušení a nasolování. Připravují si vlastní octy z ovoce i vlastní destiláty. Gurmetské restaurace nabízejí špičkovou obsluhu, špičkové zpracování surovin a to se také odráží v ceně. Další kategorií jsou například **historické** restaurace, podniky které mají dlouhou historii. Zapsaly se do učebnic gastronomie s vlastními nezaměnitelnými recepty, často se mohou pyšnit tím, že se zde konaly nějaké významné události. Jeden příklad této historické restaurace může být Can Culleretes Barri Gotic, údajně nejstarší restaurace v Barceloně, nabízející tradiční katalánskou kuchyni. Skvělá atmosféra, obsluha a příznivé ceny.

Tradiční gastronomická zařízení si zakládají především na své autenticitě, nabízejí tradiční místní speciality, zdůrazňují původnost a dlouhodobost v tradici receptů, podle kterých se v nich vaří. Často se také jedná o "bezejmenné" restaurace, hostince a lidové restaurace, které jsou ale vyhledávané pro svoji jedinečnou atmosféru a kulinářský zážitek v nich, které jen tak nenajdete. Příklad této restaurace může být například La Siesta Tapas v Madridu s tradičními pokrmy.

Zážitkové gastronomické restaurace jak je patrné z názvu se zaměřují na nějaký zážitek a požitek z dobrého jídla. Jsou něčím zvláštní, něčím výjimečné. Originalita se může projevit v nabízeném sortimentu, ve vybavení, způsobu přípravy nebo podávání jídel, obsluze a jiné. Jedna z exkluzivních zážitkových restaurací je La Corral de la Morería v Madridu kde je kulinářských zážitek spojený s flamenkem s dlouholetou tradicí a skvělými artisty, kteří se postarají o příjemný zážitek.

Podle dopadu na cestovní ruch mají asi největší význam gastronomické akce a události (events). Gastronomické akce dělíme z několika hledisek, dle času, doby, délky a místa konání, podle toho zda se jedná o akce otevřené pro širokou veřejnost nebo uzavřené nebo podle toho kdo je pořádá a podobně. Gastronomické akce a události napomáhají ke zvyšování návštěvnosti dané destinace a mohou také významně ovlivnit její image. Zvláštní místo v gastronomii mají specializované eventy, na kterých dominuje ochutnávka jídel a nápojů.

Během návštěvy destinace bývají často zapojovány exkurze do potravinářských provozů, které jsou často propojovány s ochutnávkou nebo možností zakoupení originálního výrobku. Součástí může být také návštěva malých zemědělských farem, kde je možné si prohlédnout jak probíhá výroba domácích sýrů, marmelád, uzenářských výrobků a mnoho dalšího. Oblíbeným motivem může být například návštěva rybářů spojená s nákupem čerstvých ryb a plodů moře.

Farmářské trhy. Tento fenomén je známý po celém světě. Trhy jsou velmi atraktivní z hlediska cestovního ruchu. Je to také proto, že lidé mohou nahlédnout více do atmosféry místního obyvatelstva, trhy nabízejí autentičnost, malebnost a bezprostřednost. Středomořská kuchyně vychází ze znalosti postupů a tradic. Od vypěstování surovin, sklizně, zpracování, přípravy a zejména konzumace jídla. Tato kuchyně je známá svou charakteristickou nutriční hodnotou, která se příliš nemění. Základ kuchyně je olivový olej, obiloviny, čerstvé nebo sušené ovoce, zelenina, ryby, mléčné výrobky, maso, mnoho ochucovadel, jako je koření. To vše je doplněné dobrým vínem.

Gastronomie představuje hlavní část stravovacích služeb, které jsou spolu s ubytovacími službami a dopravou základními službami cestovního ruchu. „V 83 % zemí světa se odvětví cestovního ruchu řadí mezi pět odvětví s největším podílem na vývozu zboží, a pro 38 % zemí světa pak představuje odvětví cestovního ruchu největší zdroj devizových příjmů.“¹⁴ Oblast nabídky, kterou cestovní ruch využívá, je velice rozsáhlá, počínaje základními službami cestovního ruchu přes doprovodné služby doplňkové až po například služby tiskařské. Cestovní ruch využívá především infrastrukturu, která slouží jak místnímu obyvatelstvu tak účastníkům cestovního ruchu a nabízí velkému počtu lidí možnost seberealizace.

Vazbu na cestovní ruch můžeme vnímat i z jiného pohledu, kdy popisujeme národní gastronomii jako prvek spoluutvářející národní kulturu. Kulturní prvek společenského charakteru země, krajiny a tedy lokalizační podmínka cestovního ruchu je jedním ze základních činitelů, které ovlivňují rozvoj a rozmístění cestovního ruchu. Na rozdíl od stimulačních faktorů a realizačních podmínek, které se v čase relativně rychle mění nebo měnit mohou. Lokalizační podmínky jsou z větší části pevně dané a v případě kultury podléhají dlouhodobému vývoji a procesu postupné a pozvolné přeměny. Národní kultura je definována komplexem jevů, které jsou určité skupině lidí v určitém prostoru dlouhodobě vlastní. Jedná se o společné návyky, tradice, řeč, ale i o podobný způsob stolování, přípravy pokrmů, využívání obdobné škály surovin k přípravě pokrmů a podobně.

„Kulturou se rozumí vše, co lidé dělají, co o tom říkají a co si o tom myslí – čili rozsáhlý soubor (komplex) jevů, který zahrnuje oblast vědění, víry, jazyka, morálky, výroby, směny, práva, umění, zvyků, výchovy a jednání, zkrátka vše, co lidem umožňuje

¹⁴ KOTÍKOVÁ, Halina. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. Praha: Grada, 2013. 208 s. ISBN 978-80-247-4603-6. s. 46

*společně se orientovat ve světě a společně svůj svět utvářet a konceptualizovat.*¹⁵

Tento soubor jevů přechází s mírnými obměnami nebo bez nich z generace na generaci a tím vzniká jeho specifická.

Španělská gastronomie získala ocenění kulturního dědictví Unesco, nehmotného Humanity označení v roce 2010. Získala i z toho z důvodu, že to je mnohem více než jen zdravé jídlo a mohlo by se vnímat i jako kultura, která podporuje sociální interakce, respekt k půdě a biologické rozmanitosti, zachování tradičních a řemeslných činností, spojeno se zemědělstvím a rybolovem.

Španělská kuchyně hospodaří především s těmito surovinami jako jsou ryby, mořské plody, hovězí, vepřové a drůbeží maso, čerstvá zelenina, ovoce, rýže, olivy a olivový olej. Najdeme zde saláty, dušené pokrmy, grilovaná masa, sušené salámy nebo šunky a polévky. Nejznámější specialita místní kuchyně je tradiční Paella. Šafránové rizoto s masem, zeleninou nebo mořskými plody. Vyhlášená je také studená zeleninová polévka Gazpacho. Oblíbená je tu také Tortilla de Patatas, bramborová omeleta s vajíčky a cibulí. Základním pokrmem španělského stravování jsou Tapas, což je pojem zahrnující různé předkrmky nebo menší pokrmy k vínu. Mohou to být například olivy, nakládaná či grilovaná zelenina, klobásky, ančovičky, masové kuličky, plody moře a mnoho dalších.

Unesco zmiňuje Soria v Kastilii-León (rozkládá se v severní polovině španělského vnitrozemí východně od portugalských hranic) jako jasný příklad města, které se zaměřuje na středomořskou kuchyni, i když to může být typické po celém Španělsku. Mezinárodní prestiž španělské gastronomie stále roste ze dne na den. Pokud turisté navštíví Španělsko, určitě se jim bude líbit zdravá, nápaditá a především velmi pestrá kuchyně. Tapas, tradiční dezerty, lahodné pokrmy, středomořská strava. Cestování ve Španělsku znamená užívat si širokou škálu lahůdek. Navíc některé z těchto lahůdek je možné vzít s sebou domů. Šunka, sýr, víno a olivový olej, každá surovina má zde vynikající původ.

Aby se Španělé ujistili, že dostanete tu správnou věc je potřeba znát značku kvality. Ve Španělsku se používá označení původu DO. Tato značka zaručuje, že potraviny s touto značkou jsou vynikající kvality, vyrobené v určité zeměpisné oblasti se svými jedinečnými vlastnostmi. Označení původu, je chráněno směrnicemi Evropské unie o ochraně označení původu a patří ve španělské gastronomii mezi nejznámější produkty.

¹⁵ KOTÍKOVÁ, Halina. Nové trendy v nabídce cestovního ruchu. Praha: Grada, 2013. s.208
ISBN 978-80-247-4603-6. s.56

Existuje více než 250 potravin a nápojů chráněné tímto systémem kontroly kvality. Pro ty, kteří milují sladké jsou produkty jako je med z Granady a " Turrón " (mandle sladké) z Jijona (oblast Valencie). Saláty se na zcela nový význam s olivovým olejem z oblastí jako je Jaén a Córdoba a ocet od Huelva a Jerezu. Pokud máte rádi paellu a rýžové pokrmy , zkuste jeden z Albufera ve Valencii ochucené šafránem z La Mancha - výsledky jsou velkolepé. K dispozici je široký, pestrý seznam španělských produktů s označením původu. ¹⁶

3.2 ROZDĚLENÍ ŠPANELSKA DO REGIONŮ PODLE GASTRONOMIE

Na pobřeží Španělska se návštěvníci setkávají s kuchyní kde převažují hlavně ryby a saláty, ve vnitrozemí pak pokrmy z masa, husté polévky, tedy jídla vydatná a kalorická. Toto rozdělení je však velmi zjednodušené a nelze se podle něj stoprocentně řídit. Španělsko nabízí několik tradičních kuchyní a dlouholetých receptů. Kuchyně katalánská, baskická, galicijská, kastilská, andaluská a další. Ve všech kuchyních je tradiční časté používání česneku a olivového oleje, někde se místo něj používá při přípravě pokrmů sádlo. Ovoce a zelenina je základ, mezi oblíbené patří brambory a rajčata. V každém koutě této horkokrevné země najdeme jím vlastní "kotlík" tedy vše vařeno v jednom hrnci, jemuž někde říkají puchero, jinde olla podrida, caldereta, frite, cocido, caldo, marmitako. Dochucuje se především různými druhy koření.

Obecně je Španělsko rozděleno do šesti základních oblastí. V severní části až k Pyrenejím jsou charakteristické omáčky, pro Aragon je typické ragú, pro Katalánii ryby, region Valencie a Murcie je oblastí rýže, v jižním Španělsku se převážně smaží a v centrálním Španělsku je základem pečení či rožnění.

¹⁶ STACH, Jiří. *Lexikon zemí: Střední, jižní a jihovýchodní Evropa*. 1. vyd. GeoCenter International, 1994. ISBN 3-575-11784-5.

Obrázek: 5 Autonomní společenství Španělska

Zdroj: *Mapa Španělska: autonomní společenství* [online]. 2013 [cit. 2014-02-09].

Dostupné z: <http://spanelsko.svetadily.cz/>

Galicie. Galicijská kuchyně patří k těm nejznámějším. Kvůli nedostatku pracovních příležitostí se Galicijci hodně přesídlovali a odcházeli za obživou do různých oblastí. Všude, kam přišli, šířili své kulinářské umění, to je ten důvod proč najdeme v zemi tolik galicijských restaurací. Jeden z nejoblíbenějších pokrmů je pulpo a feira, chobotnice po trhovecku. Ta se nejprve uvaří, potom nakrájí na kousky, pokape olejem, osolí a okoření paprikou. Toto lidové jídlo, návštěvníci dostanou nejen v restauracích, ale jak naznačuje jeho název, především na trzích či poutích. Dalším tradičním pokrmem je la empanada, piroh plněný masovou nebo rybí směsí s cibulí nebo lacón con grelos, vařená vepřová nožička s mladými řepnými listy, která se servíruje s uzenkou a bramborem. Caldo gallego, silný vývar, v němž se vždy objeví zelí, fazole a brambory, nad standardní může být šunka, klobáska nebo vepřové žebírko. Galicie nabízí nepřeberné množství různých mořských plodů. Nejznámější je vieira, jenž se připravuje tak, že její obsah nasekaný nadrobno se smíchá s cibulí, petrželkou a strouhankou, lastura se touto směsí vyplní a peče v troubě. Mezi zákusky vede mandlová tarta de Santiago. Nejlepší galicijská vína jsou z oblasti Albariño a Ribeiro. K jídlu se pije víno z bílých porcelánových kalíšků.

Asturie. Fabada je asturický pokrm, který je velmi dobře známý po celém Španělsku a je jeden z mála španělských pokrmů, který je znám i v zahraničí.

V konzervách se tento pokrm vyváží především do Spojených států amerických. Hlavními surovinami, která dávají této pochoutce tu správnou chuť jsou velké jemné fazole, známé jako fabes. Dále je to jelítko, zvané morcilla, které je v této části Španělska suché a svaštělé. Poté se k těmto dvěma surovinám ještě přivádá vepřové uzené koleno a slanina. Pokud si objednáte Fabadu, zjistíte, že se servíruje jako jediný chod. Důvodem je totiž ohromná porce, takže na další jídlo už není místo.

Tradiční fabes je příloha, která se přidává k celé řadě pokrmů. Hodí se jako příloha k drůbeži, k zajíci či ke koroptvi. Výborná je la calderet neboli kotlík z mořských plodů a ryb, který se nejčastěji podává na pobřeží.

V každém menu se setkáte s merzula a la sidra neboli s treskou na sidře. Tajemstvím tohoto pokrmu tkví ve vynikajících surovinách. Jedná se o tresku ze zdejšího moře a typicky asturský mírně alkoholický jablečný nápoj sidra. Tento nápoj se pije ve všech barech a během nalévání je dodržován zvláštní rituál, během něhož číšník drží láhev v natažené ruce vysoko a nalévá do skleničky, kterou drží v druhé ruce tak, aby sidra při nalévání stékala po vnitřní straně skleničky. Z tohoto důvodu jsou na podlahách ve zdejších barech piliny. Číšníci v asturských barech jsou profesionálové, ale občas se stává, že jím nápoj ukápne na podlahu.

Opravdu gastronomickou lahůdkou je v Asturii losos, kterého se v asturských řekách uloví nejvíce na celém území Španělska.

Baskicko. Z hlediska gastronomického je z regionálních kuchyní právě ta baskická na nejvyšší úrovni. V této oblasti je vaření spíše koníčkem, kde vznikly první gastronomické společnosti ve Španělsku. V dnešní době se baskická kuchyně spoléhá na skvělou kombinaci, kdy se snoubí tradice s moderními trendy. Hlavní surovinou je treska (bacalao), která je připravována nejrůznějšími způsoby. El bacalao al pil-pil čili treska se zvláštní jemnou, jedinečnou omáčkou patří mezi opravdové lahůdky. Tato omáčka je baskickou specialitou a dodává i jiným rybím pokrmům nezaměnitelnou chuť. Český název Zlak nachový pro el besugo, rybu, která se také na zdejším jídelním lístku objevuje velmi často a už tradičně se připravuje na roštu. Lidovým jídlem je marmitako, kotlík s tuňákem a brambory. Pokud se ovšem toto jídlo připravuje venku, mohou být místo tuňáka i sardinky. K rybám se podává zdejší bílé víno txacoli.

Navarra. Navarra je jedna z kuchyní, která převzala mnohé z kuchyně baskické, francouzské a aragonské, zároveň ale dokázala tyto vlivy vměstnat do svých vlastních kulinářských představ. Pro tuto kuchyni je známý pstruh na navarrský způsob, kdy se ryba poleje vínem, nechá se pár minut v této zálivce, vyplní se plátkem šunky, popráší se lehce moukou a smaží se. Proslulá je navarrská menestra s

chřestem a artyčoky, do níž se často přidává šunka nebo maso. Velmi známe jsou kotlety na navarrský způsob, cochifrito navarro (smažené jehněčí kousky), pečené koroptvičky obalené ve vinném listu. Čokoládová omáčka, která se podává s koroptvičkami, králíkem i zajícem. Delikatesou v těchto místech jsou klobásy zvané txistorra. Výborná jsou i navarrská vína, která jsou dobře známá i v České republice. Příkladem jsou vína značky Merlot, Chardonnay, Sauvignon Blanc, Malvasia, Graciano nebo Cabernet Sauvignon.¹⁷

Aragon. Úspěch aragonské kuchyně spočívá možná právě v její jednoduchosti. Základem je maso, může být kuřecí, jehněčí, vepřové a z něj se pak připravuje ragú. V horských oblastech najdeme pokrmy připravené na pastýřský způsob - jehněčí nebo kůzlečí na rožni či jehněčí menestra. Ve vnitrozemí dostaneme migas což jsou osmahnuté kousky chleba v nejrůznějších variantách - šunkové, uzenkové, slaninové, jelítkové, dokonce s čokoládou nebo hrozny. Z aragonských vín je nejznámější cariñena.

Katalánie. Katalánská kuchyně má pověst velmi promyšlené gastronomie. Je to směs několika kulinářských tradic a to provensálské, valencijské i zdravé stravovací návyky kuchyně aragonské. Místní jídelní lístek nám nabízí speciality z ryb a korýšů v nejrůznějších variantách a kombinacích. Za názvem esqueixada se skrývá rybí salát s kousky tresky, rajčaty a olivami, slepici dokážou zkombinovat s langustou, sépii s masovými knedlíčky. Pokud někdo neholduje rybám, nemusí být zklamán. Pracují i s ostatními druhy mas ke grilování, pečení, dušení i smažení. Chuť jim dodávají tři typické zeleninové směsi: chanfaina (cibule, paprika, lilek a rajče), sofrito (česnek, cibule, rajče, petržel) a picada (česnek, petržel, pražené mandle, drcené piniové oříšky). K masu i rybám se servíruje alioli krém utřený z česneku a olivového oleje. K nejrůznějším druhům chuťově výrazných klobás i vynikající katalánské tlačence, španělsky butifarra, se jako příloha podává stejně dobře chutnající pa amb tomaquet. Toust, do něhož se vetře rajče a zakape se olivovým olejem. Tradičním zákuskem je crema catalana - vaječný krém s karamellem. Katalánská vína jsou bílá, ta nejlepší pocházejí z oblasti Priorato a z Penedés. Z Penedés jsou i všechny španělské sekty, kterým se tu říká cava.

Andalusie. Andaluská kuchyně je výsledkem několika různých kulturních vlivů. Obsahuje často mnoho smažených jídel, která dostanou návštěvníci skoro vždy a všude. Pochlubit se může zrodem vynikajících vín. V zahraničí se proslavilo Andaluské

¹⁷ *Navarrská vína* [online]. 2014 [cit. 2014-02-13]. Dostupné z: <http://winesofnavarra.com/grapes/>

sherry z pěstitelské oblasti, která leží v trojúhelníku mezi městy Sanlúcar de Barameda, Puerto de Santa María a Jerez de la Frontera. Vína ke kterým se obvykle servírují tapas, drobné chuťovky různého druhu, v nichž jsou Andalusané nepřekonatelní. Jedinečná mezi nimi je sušená šunka, která se servíruje v tenkých plátcích. Pescaíto frito, čili směs smažených rybiček, se servíruje především na pobřeží Costa del Sol a kolem Cádizu. V létě je jejich jedinečnou specialitou, gazpacho, studená polévka, jejímž základem jsou rajčata, paprika, česnek, olej a chléb, ale která má nesčíslný počet variant. Ve vnitrozemí vládne vepřové, skopové i zvěřina. Chléb jako příloha, zeleninové saláty, v nichž nikdy nechybí olivy a samozřejmě ovoce. Velký výběr sladkostí je opět pozůstatkem arabské kultury. Známa značka vína je Gibalbín Tinto nebo Maestrante Blanco.

Kanárské ostrovy. V turistických střediscích Kanárských ostrovů vládne kuchyně mezinárodní, někde však můžeme objevit i něco z místní tradice. Původní kuchyně je ovlivněna kuchyní pevninskou, především extremadurskou, kastilskou a andaluskou, objevíte tu však i speciality zcela původní. Například Gofio, kaše z pražené pšeničné nebo kukuřičné mouky, která se jí v kombinaci s jinými potravinami, mojo je zase omáčka, k jejíž přípravě je třeba olej, ocet, sůl, česnek a různé bylinky a koření. Může to být třeba sladká paprika, pálivá paprika nebo třeba koriandr. Podává se k masu, rybám i nejrůznější zelenině. V místní kuchyni nesmíme opomenout tradiční kotlík, kterému tu říkají cocido nebo také puchero canario, který se zpravidla připravuje z hovězího a vepřového masa, dýně, sladkých i běžných brambor, cizrny, kukuřice, případně i dalších místních surovin. Na Kanárských ostrovech se samozřejmě pěstuje víno, známý je také rum a ovocné likéry například z banánů a pomerančů. Mezi oblíbené alkoholické nápoje patří sherry a sangria - nápoj míchaný z červeného vína, šťávy z pomerančů a citronu, brandy, minerální vody a kousků čerstvého ovoce.

Baleárské ostrovy. V kuchyni Baleárských ostrovů převládá vepřové, které můžeme vidět připravováno na nejrůznější způsoby. Národním jídlem je tady lechona, sele na rožni. Typickým vepřovým produktem je sobrasada, pikantní uzenina, která se dá namazat na chléb, vepřové sádlo se používá při pečení buchty zvané ensaimada, která pronikla do celého Španělska. I přesto, že je baleárská kuchyně víceméně jednotná, každý ostrov přinesl na stůl něco originálního. Menorca svou salsa mahonesa obohatila dokonce i gastronomii světovou, protože proslulá majonéza prý pochází právě odtud. Sýr z kravského mléka queso de Mahon si získal proslulost alespoň v Evropě. Na Mallorce milují polévky, které se připravují ze všech možných surovin, od ryb až po zeleninu. Jejím základem je nejrůznější druhy zeleniny s

převahou zelí a chléb. Lahůdkou je el tumbet, zeleninový pokrm z brambor, lilku a papriky, které se naskládají na sebe a přelijí se rajčatovou omáčkou. Vinařská oblast se objevuje jen na Mallorce. Spíše než víno se Baleáry chlubí svými bylinnými likéry.¹⁸

Obrázek: 6 Španělská Paella

Zdroj: *Španělsko: souboj toreadora s býkem* [online]. 2013 [cit. 2014-01-09]. Dostupné z: <http://spanelsko.tripzone.cz/>

Výše uvedené poznatky ukazují jak je Španělsko různorodé, nabízí krásně pestrou a chutnou gastronomii, která si u každého návštěvníka zaslouží svůj obdiv. Každá provincie se pyšní něčím vyjimečným, čím by si zasloužila návštěvu a poznání její kultury.

4 KULTURNÍ BOHATSTVÍ

Z kulturního bohatství se sluší vyzdvihnout rozsáhlou síť knihoven a muzeí, přírodní krásy národních parků, oblast sportu – fotbalu, basketbalu, býčích zápasů. Rovněž tak řadu nádherných míst, měst a staveb a v neposlední řadě překrásné, převážně písčité pláže.

Knihovny. Španělsko má velmi rozsáhlou síť knihoven a muzeí na celém španělském území, kde můžeme najít některé z nejcennějších kulturních a světových uměleckých pokladů. Nejdůležitější je knihovna Národní knihovna v Madridu, která byla slavnostně otevřena v roce 1712. Existuje asi 25 miliónů položek ve sbírce této

¹⁸ *Španělská gastronomie* [online]. 2013 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z: <http://www.spanelsko.info/gastronomie.htm>

knihovny, z nichž jsou mnohé unikátní, jedinečné, starobylé knihy. Ta má také mimořádnou sbírku nahrávek a rukopisů .

Další knihovny velkého významu je knihovna Complutense univerzity, knihovny královského kláštera San Lorenzo del Escorial a Archivo de Indias. Síť veřejných knihoven je rozsáhlá a vstupné je obvykle zdarma nebo téměř zdarma. Nabízejí řadu zařízení pro studenty a výzkumné pracovníky, kteří se chtějí poradit. Knihy, které jsou k dispozici pro širokou veřejnost. To platí i pro muzea. Ve Španělsku existuje více než 1,400 muzeí a grafických muzejních sbírek . Nejslavnější muzeum všechno je Museo del Prado, i když existuje mnoho dalších, které nabízejí hodnotu nesmírné dědictví .Vstupné do mnoha muzeí ve Španělsku je zdarma a ty, které účtují vstupné mají slevy pro studenty, důchodce a občany Evropské unie.

Národní parky. Národní park Ordesa y Monte Perdido. Přírodní krásy nabízí tyto uchvacující národní parky. Návštěvou některého ze španělských národních parků, celkem jich tu najedeme deset, určitě neudělají návštěvníci chybu. Pokud toužíte poznat sílu mocného pyrenejského pohoří, můžete navštívit park Ordesa y Monte Perdido. Rozpíná se v okolí hory Perdu. Tato památka se v seznamu UNESCO dělí se Španělskem a Francií, leží totiž přímo na jejich hranicích. Přezdívá se jí také „Ztracená hora“, z francouzské strany je v podstatě neviditelná. Srdcem území rozkládajícího se na 152 kilometrech čtverečních je 900 metrů hluboký kaňon údolí Ordesa s množstvím půvabných kaskád vodopádů říčky Arazas. Je zde spousta unikátních rostlinných a živočišných druhů. Symbolem parku je orlosup bradatý, vzácný mrchožravý pták, který se v Evropě vyskytuje jen v Pyrenejích.

Sport. Fotbal je pro Španěly sportem číslo jedna. Hlavní zájem vzbuzují zápasy mezi dvěma ustavičnými rivaly – Realem Madrid a FC Barcelonou. Statisíce fanoušků sleduje fotbalové zápasy nejen doma u televizních obrazovek, ale i na fotbalových stadionech a to se má Španělsko opravdu čím chlubit. Stadiony těchto dvou klubů lákají fanoušky fotbalu z celého světa.

Býčí zápasy. Tato ryzí španělská aktivita se dá jen s těží kvalifikovat. Býčí zápasy se nekonají jen zde, ale také v Portugalsku, jižní Francii a Latinské Americe. Řadíme-li je zde mezi sportovní podívanou, je to spíše proto, že nemáme žádnou vhodnější kategorii kam je zařadit. Vrcholná sezona začíná v Madridu uprostřed května a trvá po dobu jednoho měsíce, jako součást oslav svého svatého patrona – svatého Isidora. Příznivci těchto býčích zápasů spatřují v tomto určité formu umění a jejich protagonisté životní příležitost. Existuje však i opačná strana, kterými jsou odpůrci

těchto býčích zápasů. Pro ně jsou pouhým morbidním mučením a masakrováním zvířat.

Obrázek: 7 Korida v Seville – souboj toreadora s býkem

Zdroj: *Španělsko: souboj toreadora s býkem* [online]. 2013 [cit. 2014-01-09]. Dostupné z: <http://spanelsko.tripzone.cz/>

Basketbal. Basketbal se stává u Španělů stále populárnější a populárnější. Katalánsko, Baskicko, Galicie, Asturie, Kantábrie, Kastilie, Aragonie, Estremadura, Valencie, La Macha, Murcie, Andalusie, Baleárské a Kanárské ostrovy, Barcelona, hlavní město Katalánska se může snadno měřit s nejlepšími kulturními středisky v Evropě. Obyvatelé číší sebedůvěrou, vyzařuje z nich prosperita, sebedůvěra i kultivovanost, což se v jiných městech Španělska nevidí. Cizince nepřijímají snadno, ale pokud si získáte jejich důvěru, může se stát, že najdete přátele na celý život.¹⁹

4.1 HLAVNÍ MĚSTO MADRID

Hlavní město Španělska, třímilionová metropole v geografickém středu Pyrenejského poloostrova. Dominuje jí královský palác Palacio Real, Juan Carlos I. monumentální stavbu užívá ryze k reprezentačním účelům. Palác obklopují parky jako Casa de Campo, Jardin de Sabatini nebo park atrakcí Parque de Atracciones. Přímo naproti paláci se nachází jeden z největších kostelů města, katedrála Virgen de la Almudena. Poblíž centra města leží známá obrazárna Museo del Prado. Můžete tady shlédnout především jedinečnou sbírku šesti tisíc malířských děl mistrů z celé Evropy, ale také řadu habsburských panovníků.

¹⁹ DUNLOP, Fiona. *Španělsko*. 1. české vyd. Brno: Svojtka, c2005, 399 s. Z řady průvodců Lonely Planet. ISBN 80-251-0675-6.

Madrid není jedno z měst, které jsou kulturními památkami tak přehlčena, že návštěvníci by nevěděli kterou památku navštívit dříve. Nabízí jich sice méně než jiné metropole, ale o to jsou velkolepější. Zhruba 45 km od Madridu se navíc nachází královský palác El Escorial, který nechal vystavět král Filip II. Patří mezi nejvýznamnější královské paláce v Evropě, svou rozlohou i provedením konkuruje francouzskému Versailles. Byl však využíván hlavně jako klášter a mauzoleum. Podrobněji bude k El Escorialu další podkapitola.²⁰

4.2 EL ESCORIAL

Ve Španělsku je tato přenádherná stavba Escorial právem nazývána osmým divem světa a patří také mezi světové památky Unesco. Escorial leží asi 50 km severozápadně od Madridu na jižním svahu Sierra de Guadarrama. Dopravu je možno využít jak silniční tak železniční. Vlák jezdí z Madridu do San Lorenza a do El Escorialu. Španělský král Filip II. se rozhodl postavit klášter, který by byl současně panovnickým sídlem a tím je právě Escorial. Toto sídlo působí jako pevnost, má rozlehlý pravoúhlý půdorys. Vnější zdi jsou 206 metrů široké a 161 metrů dlouhé. Stavbu v podstatě realizovali dva stavitelé, v roce 1559 zhotovil Juan Baptista de Toledo první plány. O pár let později v roce 1567 pokračoval ve stavbě Juan de Herrera a rozhodujícím způsobem ji ovlivnil. Escorial byl postaven v letech 1563 – 1584. Sloužil nejen jako palác a klášter, ale stal se i pohřebištěm králů španělského rodu. Filip II. Dával přednost spíše strohé architektuře před zbytečným přeháněním s ozdobami, avšak svůj palác vyzdobil spoustou uměleckých děl. Návštěva Escorialu se proto může rovnat návštěvě v umělecké galerii.²¹

²⁰ *Madrid: hlavní město Španělska* [online]. 2013 [cit. 2014-02-07]. Dostupné z: <http://www.spanelsko.com/madrid/>

²¹ *Divy světa*. Knižní club v Praze: Balios, 2002. s. 280 ISBN 80-242-0772-9. s. 48

Obrázek: 8 El Escorial

Zdroj: *El Escorial: San Lorenzo de El Escorial, Spain* [online]. 2011 [cit. 2014-02-08]. Dostupné z: <http://architessica.wordpress.com/2011/03/21/el-escorial-san-lorenzo-de-el-escorial-spain/>

4.3 BARCELONA

Barcelona je hned po Madridu druhé největší španělské město a je centrem autonomního společenství Katalánsko. Leží na severovýchodě země na pobřeží Středozemního moře. Ve Španělsku je právě Barcelona turisticky nejvyhledávanější destinací. Samotná Barcelona sčítá přibližně 1,6 milionu obyvatel. Nabízí spoustu míst a kulturních akcí, které každého turistu nadchnou.

Nejstarší památky se nacházejí v gotické čtvrti. Charakteristickým rysem pro ně jsou typické úzké uličky. V této části města najdeme nádhernou katedrálu svaté Eulálie. Rozdíl mezi ní a katedrálou Sagrada Familia je především v tom, že Eulálie se chlubí pravidelnou linií čisté gotiky, a to jak zvenčí, tak i uvnitř. Pokud chceme navštívit katedrálu i zevnitř, povinností je mít zahalená ramena a kolena.

Pláže. Asi nejznámější a nejnavštěvovanější pláží je Barceloneta. Město nabízí kilometry krásně čistých písčinych pláží s palmami. I moře je na všech místech velmi čisté a příjemně teplé.²²

Kultura. Pokud chceme navštívit kulturní památky, je tu například Picassovo muzeum, ale nechybí tu ani další druhy kultury jako jsou divadla a mnoho dalších

²² *Dívy světa.* Knižní club v Praze: Balios, 2002. s. 280 ISBN 80-242-0772-9. s. 69

kulturních zařízení. Pro ty kteří milují fotbal je tu Camp Nou, sídlo FC Barcelona, jednoho z nejlepších světových klubů. Ve městě se nachází i spousta klubů a restaurací. Žádný návštěvník by neměl zapomenout navštívit ulici La Rambla, kulturní tepnu města. Po celé její délce nalezneme desítky různorodých pouličních umělců – hudebníky, tanečníky nebo živé sochy. Stejně tak i neobvyklé množství kaváren, restaurací a různých obchodů se suvenýry.

Pod mořskou hladinu se můžeme vydat v obrovském mořském světě L'Aquarium de Barcelona.

Doprava v Barceloně má dobře vyvinutou infrastrukturu. Nachází se tady mezinárodní letiště, dvě velká vlaková a autobusová nádraží.²³

4.4 CHRÁM SAGRADA FAMILIA

Chrám Sagrada Familia je bezesporu hlavním lákadlem Barcelony. Stavební práce na chrámu Sagrada Familia, volně přeloženo chrám smíření zasvěcený Svaté rodině začaly již v roce 1884. Nejprve byl koncipován jako symbol životné katolické víry a měl se stát centrem obrovského komplexu budov, jenž by měly zaopatřit školy a výchovná zařízení.

Tento překrásný chrám je po celém světě znám jako hlavní dílo slavného architekta Antonia Gaudiho. Ne jednoho návštěvníka překvapí tato stavba svou jedinečností a velkolepostí. Obrovská, překypující fasáda zasvěcená Narození Páně, zpracovává jedinečným a téměř surrealistickým způsobem známé motivy křesťanského umění, se vší úctou a vážností k dílu. Antonio Gaudí byl ovlivněn maurskou architekturou. Jeho zájem směřoval i o Art nouveau, ale jeho přístup k architektuře je velmi specifický a individuální. Z projektů zhotovoval raději neostré skici než přesné architektonické plány a dával přednost tomu být přítomen na staveništi a pozorovat jak jeho dílo nabývá skutečnou podobu a mohl tak do změn ještě zasáhnout. Chrám však zůstal nedokončen po náhlé smrti Antonia Gaudiho. Ví se, že chtěl kostel vybavit třemi monumentálními fasádami, které měly představovat Kristovo narození, jeho utrpení a zmrtevýchvstání. Architekt se hodně inspiroval v přírodě, měl rád barvy a to se odrazilo i v jeho tvorbě.

²³ KLÖCKER, Harald. *Barcelona*. České vyd. 3., aktualiz. Praha: Jan Vašut, 2007, 128 s. ISBN 978-80-7236-560-9.

Obrázek: 9 Sagrada Familia

Zdroj: *La Sagrada Familia* [online]. 2014 [cit. 2014-02-08]. Dostupné z: [www.
http://architecture.about.com/od/greatbuildings/ig/Antoni-Gaud-/Sagrada-Familia-.htm](http://architecture.about.com/od/greatbuildings/ig/Antoni-Gaud-/Sagrada-Familia-.htm)

4.5 MONTSERRAT

Montserrat, katalánská národní hora, která se nachází 50 km na severozápad od Barcelony. Cesta z ní k Montserratu vlakem, trvá přibližně jednu hodinu. Nejvyšší ze skalních útvarů má 1236 m.n.m. V roce 1025 zde byl založen klášter, který je dnes přístupný z vesnice Monistrol de Montserrat například lanovkou ze stanice Montserrat-Aeri. Příjemnější může být vyjít na Montserrat pěšky a vyhnout se největším davům a užít si výhledy i z jiných úhlů, než od kláštera. Jeden z výletů může být například od kláštera, přibližně hodina cesty a návštěvníci se dostanou mezi skalními útvary až na nejvyšší bod Montserratu jménem Sant Jeroni ve výšce 1236 m.n.m. Výhled je naprosto uchvacující a při nejmenším trochu adrenalinový, protože neopatrné chůze po horské cestě může být nebezpečná. Další z hezkých výletů může být například vyjít si

pěšky z vesnice na úpatí hory Monistrol de Montserrat ke klášteru, pak na vyhlídku Sant Jeroni a zpátky ke klášteru a z kláštera lanovkou zpět do Monistrol de Montserrat.

Obrázek: 10 Montserrat

Zdroj: *Montserrat* [online]. 2014 [cit. 2014-02-09]. Dostupné z: Montserrat
<http://www.katalansko.com/montserrat/>

Španělsko má mnoho podob a každý z návštěvníků si jistě vybere z pestré nabídky to, co ho zajímá a čím bude jistě okouzlen. Ať už zavítá do hlavního města Madridu nebo do jiných letovisek, které Španělsko nabízí.

5. VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU SPOJENÉ S UBYTOVACÍMI A STRAVOVACÍMI SLUŽBAMI

Poznávání Španělska je časově, někdy i fyzicky, náročné. Proto je důležité vybrat jednak vhodně zvolené ubytování se stravovacími službami, ale zároveň i naplánování volného času, který věnujeme odpočinku.

Rekreační komplexy nabízejí ubytovací a hostinské služby, zábavní zařízení v jedné lokalitě pod střechou jedné organizace. Tato kombinace je nabízena na trhu služeb převážně pro turisty.²⁴ Jinak řečeno lidmi, kteří odcestovali ze svého domova a tráví nejméně jednu noc mimo místo svého trvalého bydliště. Zábavní parky nabízejí v hojném množství ubytování přímo v místě centra dění, samozřejmě za účelem, aby zde lidé strávili více času a utratili tak i více peněz. Mezi hotely v poslední době panuje trend vybudovat domácí zařízení pro využití volného času, tím jsou myšleny tělocvičny a plavecké bazény. Z marketingového hlediska se snaží přilákat co nejvíce zákazníků, tedy turistů, což je perspektivní pro širokou klientelu, víkendových rekreantů a lidí na obchodních cestách v průběhu týdne. Dále dochází k rozvoji nákupů ve volném čase jakožto turistické aktivity. Za nákupy do různých destinací se rozhoduje stále více turistů. Je to pro ně dobrý motiv jak příjemně využít volný čas a zároveň nakupovat. Rozvíjejí se také sofistikovaná stravovací zařízení v místech návštěvnických atrakcí, která mají za úkol zvýšit příjmy. Od rychlého občerstvení až po specializované restaurace.

Rekreace a sport. Rekreace je definována jako „*činnosti a zážitky obvykle prováděné a získávané v rámci volného času a obvykle dobrovolně zvolené pro vlastní uspokojení, potěšení nebo tvůrčí obohacení*“.²⁵ Fyzická rekreace je těsně spojená se sportovní aktivitou.

Veřejné organizace vlastní mnoho rekreačních zařízení. Například plavecké bazény, parky, zpřístupňují je návštěvníkům za příznivé ceny, někdy dokonce zdarma, aby v nich vzbudili zájem o zdravý životní styl a pohyb. Naopak soukromé organizace působí v sektoru rekreace spíše na komerční bázi se snahou získat co největší zisk.

²⁴ Turista – člověk, který odcestoval ze svého domova a tráví nejméně jednu noc mimo místo svého trvalého bydliště

²⁵ HORNER, Susan a John SWARBROOKE. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0202-9. s. 57

5.1 SEKTORY PRŮMYSLU CESTOVNÍHO RUCHU, SLUŽEB PRO VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU

Aerolinie. Poptávka po cestování pravidelnou leteckou dopravou je v obchodním sektoru mezinárodní. Mohou za to vyspělé distribuční a rezervační systémy a také skutečnost, že velkou část představují zahraniční cesty.

Další formy cestování s letadly jsou různě poptávány v jednotlivých zemích. V posledních letech došlo především k velkému rozvoji charterových letů, které mají za úkol uspokojovat potřeby domácích cestovních kancelářů.

Průmysl letecké dopravy se stává globálním, aerolinie stále rostou díky akvizicím, fúzím a také licenčním dohodám.²⁶

Nejpohodlnějším způsobem dopravy jak se dostat do Španělska je jednoznačně letecká doprava. Přímé spojení z Prahy existuje do Madridu, Barcelony, Malagy, Valencie, Palmy de Mallorca a na Ibiza. Let trvá přibližně dvě až tři hodiny, záleží samozřejmě na cílové destinaci. Do Španělska létají i nízkonákladové společnosti, takže cena letu může být velmi přijatelná.²⁷ Pozemský způsob dopravy je také možný, autobusem nebo vlakem, ale vzhledem k velké vzdálenosti mezi Prahou a Madridem (2296 km) je tento výběr většinou velmi nepohodlný. Navíc pokud srovnáme dopravu vlakem nebo letadlem, za jízdu vlakem zaplatíme podobně jako u některých leteckých společností za letenku.²⁸ Další španělské letecké společnosti z pravidelných linek jsou například Air Comet, Binter Canarias, CanaryFly, Iberia, z charterových jsou to AlbaStar, Evelop Airlines a Orionair.²⁹

Existují samozřejmě vnitrostátní lety, ale ty v poslední době už ztrácí svůj význam. Především kvůli nákladnosti letenek, vyplatí se však je využít na větší vzdálenosti. Má poměrně hustou síť vnitrostátních letů.

Pozemní doprava. Pozemní dopravní síť v rámci Španělska je velmi kvalitní a spolehlivá. Nejrychlejším způsobem dopravy se stávají vlaky společnosti RENFE, především jejich rychlovlaky s označením AVE. Jeden z příkladů je trasa Madrid –

²⁶ *Doprava ve Španělsku* [online]. 2013 [cit. 2014-02-02]. Dostupné z: <http://pospanelsku.cz/cestujte/doprava-ve-spanelsku>

²⁷ Vueling Airlines – španělská nízkonákladová společnost

²⁸ *Doprava: Letecká doprava* [online]. 2013 [cit. 2014-02-06]. Dostupné z: <http://www.spanelsko.com/doprava/>

²⁹ *Existující letecké společnosti ve Španělsku* [online]. 2012 [cit. 2014-02-06]. Dostupné z: <http://aerolinie.airways.cz/country.php?id=166>

Barcelona, kdy je schopen urazit tuto vzdálenost za necelé čtyři hodiny. Velká nevýhoda je ale bohužel jejich cena, která se může vyšplhat k velmi vysokým částkám.

Na kratší vzdálenosti existuje i spojení pomalejšími vlaky, pokud je ale srovnáme s Českou republikou, jsou stále rychlejší. Tyto vlaky jsou poněkud levnější, i když například autobus vyjde stále levněji. Pokud se návštěvníci rozhodnou jet vlakem, určitě by si měli lístek zarezervovat předem, soupravy jsou často vyprodané. Na nádraží je stejná kontrola zavazadel jako na letišti, proto se vyplatí přijít v časovém předstihu.

Lokální autobusová doprava. Rozumná kombinace kvality a ceny je pokud budeme cestovat autobusem. Jsou taktéž velmi pohodlné a jejich ceny jsou často poloviční než ceny vlaků. Jejich síť je velmi rozsáhlá a obsluhují i méně přístupná místa. Pokud je srovnáme s vlaky, tak jsou pomalejší, trasu Madrid – Barcelona urazí za osm hodin, ale cenový rozdíl je značný. I autobusy bývají často vyprodané, proto se doporučuje zakoupit si místenku v předstihu.

Cestování automobilem. Pokud chceme využít vlastní automobil, je oproti České republice velmi kvalitní silniční a dálniční síť. Existuje také možnost půjčit si vůz přímo ve Španělsku, ale vzhledem k vynikající kvalitě hromadné dopravy možná mnohdy zbytečné.

Ve velkých městech se vyplatí využít metra. Velká města jako Madrid a Barcelona, ale i Sevilla, Valencia a Bilbao disponují metrem. To má rozsáhlou síť obsluhující velkou plochu a je jednoznačně nejrychlejším způsobem dopravy po městech. Do okolních městeček jezdí pravidelné linkové autobusy a příměstské vlaky.

Cestovní kanceláře. Poptávka po dovolených a zejména po jejich balíčkových package verzích v posledních letech v Evropě rapidně vzrostla. I díky tomu vzniklo v Evropě mnoho cestovních kanceláří. Cestovní kancelář realizuje tvorbu produktu – zájezdů, prodej produktu a dalších služeb cestovního ruchu, zprostředkování prodeje produktu a dalších služeb. Španělské cestovní kanceláře jsou tyto: ALQUILERES REUNIDOS, SERVIDEN, VIAJES TURVAL, S.A.³⁰

Návštěvnícké atraktivita. „Definujeme je jako určité trvalé zdroje, které jsou kontrolovány a řízeny kvůli nim samým pro potěšení“.³¹

³⁰ Španělské cestovní kanceláře [online]. 2013 [cit. 2014-01-09]. Dostupné z: <http://www.spanelsko.info/cestovky-es.htm>

³¹ HORNER, Susan a John SWARBROOKE. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. Praha: Grada, 2003. 486. ISBN 80-247-0202-9. s.113

- Starobylé památky
- Historické stavby
- Označené oblasti, parky a zahrady
- Tématické zábavní parky
- Zajímavosti života v přírodě
- Muzea
- Galerie umění
- Archeologická pracoviště
- Tématická nákupní místa
- Zábavní a rekreační parky

Návštěvnické atraktivity rozdělujeme do skupin podle jejich sběrných oblastí. První skupinou jsou lokální atraktivity, ve druhé jsou ty, které mají regionální dosah, například to mohou být menší tematické parky a třetí poslední skupinou jsou ty, které mají sběrnou oblast velikosti celého státu. To jsou obvykle firmy s vedoucím postavením na trhu.

Většina atraktivit je nejčastěji nabízena pouze v místním rozsahu s malými marketingovými rozpočty. Velké mezinárodní atraktivity zase naopak nabízejí příležitost pro evropské nebo mezinárodní marketingové programy. Pokud se firmy postaví do takovéto příležitosti, vyžaduje to důkladné provozní a marketingové zkušenosti. Atraktivita musí být vybavena odpovídajícím finančním zázemím, být přitažlivá pro zákazníka, aby každoročně přilákala více a více klientů. Musí mít přístup k velké sběrné oblasti, aby našla potřebné množství klientů.

Hotely. Hotelový průmysl v globálním měřítku vyvíjí stále větší snahu přivábit podnikatelskou i turistickou klientelu. Hotelové řetězce najdeme na všech kontinentech světa až na výjimku Antarktidy. Rozdíly v počtech domácích a zahraničních hostů a i celkové výdaje na ubytovací a stravovací služby se v jednotlivých zemích značně liší. Přesto zde existuje snaha velkých hotelových seskupení vstoupit na globální trh.

Evropa se považuje za příznivou oblast, kde se daří rozvoji hotelových seskupení, zejména v obdobích hospodářského růstu.

Nejtypičtější jsou pro Španělsko velké hotely, ležící v okolí pláže. Většina z nich má vlastní bazén a stravování probíhá formou švédských stolů. Nejlevnější bývají penziony. Dále nabízejí řadu hotelů a hostelů, jejichž kategorizace se pohybuje od jedné do pěti hvězdiček. Vždy ale neplatí, že hostel je levnější než hotel. Záleží samozřejmě na kvalitě a formě služeb. Jedna ze zvláštních forem ubytování může být

turistická paradora, která je vytvořena z bývalých klášterů nebo hradů. Obvykle je najdeme v překrásných přírodních lokalitách. Na pobřeží je také možnost ubytování v apartmánech a bungalovech. Dále ve Španělsku najdeme kolem 1500 kempů, které se liší ve vybavenosti a komfortu, který nabízejí.

Významné hotely ve Španělsku: Barcelona - Mercer Hotel Barcelona, Alma Barcelona, Hotel DO Place Reial, El Palace Hotel, AbaC Barcelona, další jsou například Hotel Botanico & The Oriental Spa Garden Puerto de la Cruz, Grand Hotel Don Gregorio Salamanca.

Možností jak strávit volný čas je nepřehledné množství a je jen na nás, jakých nabídek využijeme. Rozhodně je dobré na odpočinek nezapomínat a ve správný čas načerpávat nové síly pro další poznávání Španělska. Vždyť i chvíle, které věnujeme sami sobě, nám o této zemi mohou něco prozradit.

6. TURISTICKÁ AGENTURA

Co je dobré znát před odjezdem, informace o ubytování, včetně možností rezervací, najdete mimo jiné i na webu španělské centrály cestovního ruchu Turespaña (www.spain.info) nebo přímo na adrese Jose Lázaro Galdiano 6, 28071 Madrid.

Turespaña je národní turistická agentura, která je odpovědná za uvádění Španělska na trh ve světě a má za úkol vytvářet hodnoty pro své odvětví cestovního ruchu podporou ekonomického životního prostředí, sociálního a udržitelného rozvoje vnitrostátních strategií. Jejím posláním je být předvojem španělské strategie cestovního ruchu, koordinovat a vést veřejné a soukromé subjekty. Turistika značky, marketingu a znalosti jsou tři pilíře na kterých Turespaña zakládá svou strategii a výkon. Vše je založené na partnerství veřejného a soukromého sektoru .

Turespaña má síť 33 důležitých ministerstev cestovního ruchu v zahraničí, které jsou potřebné pro marketing jakožto obchodní platforma pro průmysl. Jeho role v zahraničí je nezbytná pro realizaci strategie mezinárodní propagace cestovního ruchu. Národní cestovní ruch má komplexní plán, který byl schválen radou ministrů, je to plán španělské turistické státní správy, vytvořit základy konkurenčního odvětví cestovního ruchu na mezinárodní úrovni.³²

³²

Tourespaña [online]. 2014 [cit. 2014-02-07]. Dostupné z: <http://www.spain.info/>

6.1 STRATEGICKÝ MARKETINGOVÝ PLÁN

Strategický marketingový plán stanovila Turespaña jako nástroj cestovního ruchu Španělska čelit novým výzvám v propagaci destinace v rámci komplexního národního plánu pro cestovní ruch. Tento plán si klade za cíl zvýšit příjmy cestovního ruchu destinace ve Španělsku, aby byl zajištěn trvalý růst. Stejná strategie prostřednictvím diverzifikace pomáhá zvýšit sílu Španělska cestovního ruchu.

Španělsko je cestovní ruchem velmi ovlivněné. Jeho dobré umístění v mediích má zásadní význam pro podporu k úspěšnému cíli. Tohle je jeden z nejdůležitějších cílů cestovního ruchu ve Španělsku: optimální polohování cestovního ruchu a spolupráce s dalšími veřejnými orgány s cílem zajistit další rozměry značky (ICEX institut Cervantes, zahraniční kulturní akce). Reklamní a marketingové kampaně deportivoCampañas reklama a sportovní marketing.

Institut cestovního ruchu ve Španělsku v souladu s cíli stanovenými pro odvětví cestovního ruchu měl za úkol rozvoj propagačních kampaní v zahraničí, které formovaly obraz španělského produktu cestovního ruchu. Od roku 1984 kampaně mají společný prvek a to navržené logo Miró, to je široce uznávána značka ve zdrojových trzích. Důležité pro rozvoj jsou veletrhy, konference a setkání. Turespaña poskytuje roční program, nabízí účast na mezinárodních veletrzích cestovního ruchu a provádí operace na podporu prodeje na rozvíjejících se trzích s organizací cest. Komunikační plán on-line Turespaña spočívá na několika pilířích v různých digitálních formátech a jsou zaměřené na jednotlivé země a cílové publikum, marketingové aktivity na sociálních sítích, mobilní aplikace pro iPad a iPhone a tématické na YouTube kanálu.

Institut cestovního ruchu Španělska marketingu cestovního ruchu vyvíjí opatření ke zlepšení umístění a podporují prodej španělských turistických destinací na mezinárodních trzích. Proto podepisují dohody o spolupráci se všemi regionálními vládami, jakožto i různými institucemi, organizacemi a společnostmi, se kterými sdílí propagační cíle mimo zemi.

Produkty. V rámci strategického marketingového plánu, cestovní ruch Institut Španělska se rozhodl pro vytvoření pěti produktových kategorií v souladu s různými potřebami, které mohou mít cestující, kteří navštíví tuto překrásnou zemi. Jsou to pojmy vyplývající z uplatnění kritérií atraktivity a konkurenceschopnosti, které jsou v kontrastu s oběma vlivy průmysl a spotřebitelé: relaxace, objevování, učení se a setkávání s novými lidmi.

Generální oddělení spolupracuje s cestovním ruchem pro konkurenceschopnost a kooperativní výkon funkcí, koordinace turné s autonomními společenstvími, místními orgány a dalšími resorty, stejně jako soukromých subjektů, pro rozvoj základů a obecné plánování politiky cestovního ruchu, zejména prostřednictvím odvětvové konference o cestovním ruchu. V úrovni přesahující hranice států je zodpovědný za cestovní ruch vztah obecné státní správy, a to jak na bilaterálních i mezinárodních mnohostranných organizacích cestovního ruchu, stejně jako v mezinárodním cestovním ruchu spolupráci a koordinaci s Ministerstvem zahraničních věcí.

6.2 MARKETINGOVÉ CÍLE

Cílem období 2012-2015 je zvýšení reálných výdajů na cestovní ruch o 20 %. Rozvíjející se španělský cestovní ruch - o tom svědčí počty zahraničních turistů, příjmy cestovního ruchu a přínos cestovního ruchu pro ekonomiku této země. Nicméně v posledních letech průmysl utrpěl značnou ztrátu konkurenceschopnosti. To se ukazuje na konci cyklu, který začal před více než 50 lety a který je inkubací nově globálního vedení v oblasti cestovního ruchu založen na inovaci.

Proto si jsou tolik Španělé vědomi významu cestovního ruchu pro zemi. Národní vláda chce prosadit ministerstvu cestovního ruchu a národnímu cestovnímu ruchu komplexní plán (PNIT) ke zvýšení konkurenceschopnosti podniků a obnovit globální vedení země pro příští desetiletí. Chtějí přispět k vytváření bohatství, lepších pracovních a životních podmínek občanů.

Historie politiky cestovního ruchu ve Španělsku. Závazek vlády Španělska cestovního ruchu sahá až do počátků administrativní organizace cestovního ruchu ve Španělsku. Již v této době existovaly různé agentury pro řízení veřejného cestovního ruchu, jehož povinnosti, pravomoci a cíle se vyvíjely paralelně historickým a ekonomickým růstem. Politika cestovního ruchu ve Španělsku má za následek různé národní plány pro řešení problémů a potřeb. Španělské odvětví cestovního ruchu je v prostředí neustálého transformace.

Katalog služeb. Prostřednictvím svého rozsahu služeb má Turespaña k dispozici španělské odvětví cestovního ruchu, znalostí a zkušeností organizace nahromaděné v průběhu let. To si klade za cíl vytvoření účinného cyklu pro zákazníky, organizace, podniky a tudíž i vymezení a provádění marketingové služby jsou zaměřené zejména na splnění očekávání z nich.

PRAKTICKÁ ČÁST

7 ŠPANĚLSKO JAKO CÍLOVÁ DESTINACE GASTRONOMIE

Rozhodneme-li se navštívit Španělsko se záměrem poznat jeho jedinečnou gastronomii, patří k tomu samozřejmě i španělská kultura a její tradice. Jak již bylo zmíněno v teoretické části, Španělsko dělíme na spoustu provincií, z nichž každá má svá specifika.

Španělská snídaně. Španělé snídají oproti Čechům mnohem zdravěji. Kombinují pestrou směsici zdravých a chutných potravin, kdy jde o nutričně vyváženou a hodnotnou snídani. Výhodou je i snadná dostupnost jednotlivých surovin.

Jedno máme společné a to je to, že ráno nikdo nemá moc času nazbyt, proto je příprava snídaně vskutku jednoduchá.

Základním a neopominutelným prvkem španělské snídaně je podobně jako u dalších pokrmů během dne kvalitní extra panenský olivový olej, který je ideálním náhradníkem za nezdravé máslo nebo margarín. Stačí krajíc čerstvého či opečeného pečiva pokapat olivovým olejem.

K olivovému oleji pak při španělské snídani patří hlavně chléb, mléčné výrobky, nejlépe nízkotučné mléko, sýr nebo jogurt, čerstvé rajče nebo rajčatové pyré jako zásobárna vitaminů, samozřejmě nezapomínají ani na tekutiny. Ranní kávu nebo čaj doplňují sklenicí vody. Další suroviny, které uvidíme u tradičních španělských snídaní jsou dušená či sušená šunka, med, ovoce – ať už čerstvé nebo sušené – a vajíčka, ideálně vařená.

Španělská kuchyně se chlubí nejen svou pestrou barevností, ale i rozmanitostí, čerstvostí, báječnou kořeněností, pikantností nejrůznějších chutí a vůní. V průběhu několika staletí byla ovlivněna také arabskými a židovskými stravovacími zvyklostmi. Tradiční španělské pokrmy jsou tvořeny z nejrůznějších druhů ryb, mořských plodů a čerstvé zeleniny v podobě rajčat, lilku, červené papriky, cibule, česneku a chilli papriček. Samozřejmě nechybí tu ani různé bylinky a koření. Obvykle jsou všechny jídla připravovány na kvalitním olivovém oleji.

Jak již bylo zmíněno, v každém regionu se připravují různé znamenité delikatesy. V jižní oblasti jsou dosti známé kořeněné klobásy chorizos a gaspacho, sever oplývá zase znamenitými omáčkami a sýrem zvaným idiazabal, v centrální části se připravují pečené a rožněné speciality. Pro region Aragon je typické ragú, zatímco

pro Katalánii jsou to ryby a pro oblast Murcie a Valencie je to rýže. Mezi nejznámější španělská jídla patří sušená šunka, omeleta ze syrových brambor, vajec a cibule, hustá studená polévka, fazolový salát, marinované paprikové lusky, smažené sépie či kotlety na červeném víně. Kromě těchto masitých specialit se podávají vynikající dezerty, jako je například vanilkový puding, vaječný krém s karamellem, mléčná rýže anebo vlašské ořechy se sladkou šlehačkou. Španělé rádi pijí kávu, ledovou tříšť s ovocnou příchutí, kvalitní vína, španělské brandy, vinné a ovocné punče a nepohrdnou ani osvěžujícími letními, dezertními či šumivými víny, studenými mléčnými nápoji.

Španělské stravovací zvyklosti se výrazně liší od těch na které jsme zvyklí v Čechách. Hlavním jídlem dne je oběd, který má často několik chodů. Podává se ale až mezi 13:30 a 16. hodinou, to už je v Čechách spíše doba odpolední svačiny. Po obědě následuje siesta, odpočinek, během něhož je neslušné například dojednat pracovní schůzky. Tomu odpovídá většinou i pracovní doba. Večeře už je lehčí, ale nezačíná dříve než ve 21 hodin, výjimkou není ani 23. hodina večer.

Oběd. Typickým obědem může být například **Paella** – nejslavnější španělské jídlo, které je založené na rýži. Název Paella označoval původně pánev se dvěma držadly, na níž se jídlo připravuje.

Do pánve s rýží se přidává nejčastěji kuřecí maso nebo mořské plody, dále zelenina cibule, česnek, rajčata, papriky, z koření zejména šafrán. Dnes je šafrán kvůli vysoké ceně často nahrazován barvivem a mletou paprikou.

7.1 TRADIČNÍ ŠPANĚLSKÉ POKRMY

Tortilla española – národní jídlo, omeleta ze syrových brambor, vajec a cibule. Často se servíruje studená.

Gazpacho – hustá studená polévka, rozmačkaná směs rajčat, papriky, česneku, cibule, strouhanky, citrónu a oleje.

Charcutería – obecné označení pro sušené vepřové produkty, například kořeněné klobásky známé jako chorizo.

Pescado, mariscos – ryby a mořské plody. Jedí se všude, po celé zemi jsou velmi oblíbené, ale nejlepší jsou samozřejmě přímo na pobřeží.

Bacalao – nasolená treska, která se před vařením namáčí, aby znovu získala vlhkost.

Bocadillo – obložená bageta s nejrůznějšími příchutěmi.

Sendvič – většinou se pod ním rozumí dva kousky chleba s vloženým plátkem sýra a šunky.

Churros con chocolate – podlouhlá kobliha smažená ve vrstvě oleje (a tedy hodně mastná), která se namáčí v čokoládě.

Turron – mandlová nebo oříšková pasta s medem, skořicí a piniovými oříšky.

Tapas – malé pikantní jednohubky, které se podávají před jídlem, ale i během celého dne a hlavně večera ke sklence vína nebo sherry. Tapas se jedí rukama bez příborů a talířků. V barech se kdysi dávaly k pití zdarma, dnes už tento zvyk mizí a většinou se za ně platí.

7.2 TRADIČNÍ ŠPANĚLSKÉ NÁPOJE

Káva – bývá silná a Španělé jí dávají přednost před čajem. Vynikající je také „café con leche“, tedy káva s mlékem, která se podává ve větším hrnku s velkým množstvím mléka.

Čokoláda – Španělé ji dovezli z Mexika a přijali s nadšením. Jako nápoj se často k snídani pije hustá čokoláda spolu s koblihou churro.

Horchata – studený mléčný nápoj z mandlí nebo takzvaných tygřích ořechů (španělsky chufas), což ve skutečnosti nejsou ořechy, ale hlízy šáchoru jedlého.

Granizado – ledová tříšť s příchutí, nejčastější je citrónová. Je velmi sladká, ale v létě dokonale osvěží.

Víno – se pije běžně a hodně i k jídlu. Zdejší vína jsou silná díky slunnému klimatu. K dostání je řada velmi levných stolních vín.

Sangría – vinný a ovocný punč s nevelkým množstvím alkoholu a někdy přímo s nakrájenými kousky ovoce.

Cava – španělské šumivé víno s předepsaným výrobním postupem, který je podobný metodě Champagne. 90 % produkce pochází z Katalánska.

Koňak – španělská brandy, která je populární a levná. Tato brandy bývá často vedlejším produktem výroby sherry.

Španělsko je jedna ze zemí, která má dobré přírodní podmínky pro to aby mohla pěstovat svoje suroviny a patřičně toho využívá. Gastronomie je jeho silná stránka, ročně přiláká několik milionů návštěvníků i právě díky gastronomii. Španělé mají svůj denní harmonogram, který se dost liší od toho jak ho známe v Čechách. Jejich jídelníček se skládá převážně z čerstvých surovin z ovoce, zeleniny a ryb. Oběd

plánují až kolem 14 hodin a večeří také mnohem později, někdy až kolem 23. hodiny večer.³³

8 ŠPANĚLSKO JAKO CÍLOVÁ DESTINACE VOLNÉHO ČASU - NEJNAVŠTĚVOVANĚJŠÍ LETOVISKA ŠPANĚLSKA

Španělsko nabízí spoustu překrásných míst kam může návštěvník zavítat, nejvýznamější jsou tyto města a ostrovy.

Alicante. Alicante je známé španělské přístavní město, které je velmi oblíbené zejména pro dovolenou strávenou na překrásných plážích a dlouhých promenádách. Letovisko Alicante najdeme na pobřeží Costa Blanca, nachází se tedy nedaleko známých středisek jako je například Calpe, Benidorm a Altea. Pyšní se příjemnými teplotami během celé letní sezóny a čistými plážemi, to z něj činí ideální místo pro dovolenou ve Španělsku.

Alicante bylo v minulosti přístavním městem a i dnes je jeho dominantou přístav. Ten je nyní doplněn o moderní infrastrukturu. V blízkosti Alicante se také nachází mezinárodní letiště, dostupnost z dopravního hlediska je do tohoto letoviska výborná.

Pláže. Letoviska Alicante jsou velmi kvalitní a oblíbené díky své čistotě a výbornému zázemí. Každý rok jsou pláže Alicante oceňovány prestižními Modrými vlajkami³⁴ - ty jsou udělovány pouze těm nejlepším plážím splňujícím řadu kritérií. Krásné pláže jsou také na ostrově La Isla de Tabarca, který se nachází nedaleko pobřeží Alicante. Jedná se jediný obydlený ostrov v regionu Valencie, který se pyšní pestrou faunou, velmi čistým mořem a dlouhými písečnými plážemi.

Andalusie. Andalusie nabízí historii, jedinečné památky, překrásnou přírodu, úžasné pláže, skvělé jídlo, vynikající víno, nezapomenutelné umění a mnoho dalších zážitků. Andalusie je nejlidnatějším ze 17 španělských krajů, má 8,3 milionu obyvatel. Celkově z území Španělska zabírá Andalusie 17,2 % rozlohy. Hlavním správním městem Andalusie je Sevilla a dalšími velice významnými a také známými městy jsou Cádiz, Córdoba, Malaga a Granada.

³³ *Španělská kuchyně* [online]. 2013 [cit. 2014-02-11]. Dostupné z: <http://www.mundo.cz/spanelsko/kuchyne>

³⁴ Modrá vlajka označuje čistou pláž, spravuje ho Fond pro ekologickou výchovu (FEE) při Radě Evropy. Jeho porota před udělením Modré vlajky hodnotí především čistotu a upravenost pláží, vybavení, čistotu moře a přírodu v bezprostředním okolí.

Andalusie patří mezi chudší regiony a pokulhává za ostatními kraji Španělska. Je tomu tak již od průmyslové revoluce a dnes je mezi nejchudšími regiony Evropské Unie. Ekonomice vévodí zemědělství a sektor služeb. Nejdůležitější plodiny jsou kromě obilí i olivy, vinná réva, citrusy a mandle. V posledních letech se ve velkém pěstují ve sklenících jahody, maliny a ostružiny. Andalusie se může nicméně pochlubit bohatou kulturou a krásnou architekturou. Mnoho kulturních fenoménů, které se staly mezinárodně slavnými, se zrodilo právě v Andalusii. Nejvýznamnější je zrod flamenka a býčích zápasů.

Costa Brava. Dlouhé písečné pláže, skaliska, turistická letoviska plná hotelů, restaurací, obchodů a diskoték, nádherná malebná městečka a vesničky ve vnitrozemí, Salvador Dalí, římské vykopávky, slunce a sangria. Tak by se dala popsat dovolená v Costa Brava. Toto překrásné letovisko nabízí dovolenou s komfortem moderní doby, ale zároveň s nádechem divoké přírody a volnosti.

Costa Brava je oblast podél pobřeží v severovýchodní části Katalánska s hlavním správním městem Gironou. Sahá od letoviska Blanes, které leží 60 km severovýchodně od Barcelony, až k hranicím Španělska s Francií. Kombinace velmi dobrého letního počasí, přírody a excelentních pláží je tou pravou směsí k výstavbě poměrně velkého počtu hotelů a apartmánů v přímořských letoviscích jako jsou Blanes, Tossa de Mar a Lloret de Mar.

Turismus rychle překonal tradiční rybaření a stal se důležitým zdrojem příjmů ve Španělsku. Zatímco jedna část Costa Brava se propůjčila k rozvoji ve jménu turismu, druhá část zůstala velice tradiční a dnes je návštěvníky považována za skryté poklady Costa Bravy. Jsou to malá městečka jako například Cadaqués nedaleko Pyrenejí a hranic s Francií, Figueres, kde je muzeum Salvadora Dalího.

Costa Brava láká jako prázdninová oblast, dokonale propracovaná infrastruktura jednotlivých letovisek, velké množství restaurací, diskoték, barů, dobře vybavené a upravované pláže, skvěle vybavené hotely, nepřeborné množství vodních sportů a také řada kolotočů a aquaparků.

Costa de la Luz. Na rozdíl od sousedního pobřeží Costa del Sol je klidným a pohodovým místem, které je určeno především pro návštěvníky, kteří vyznávají ničím nerušenou dovolenou. Nenajdeme tady ohromné hotelové komplexy ani nekonečné davy turistů. Pobřeží si uchovává idylickou atmosféru, kterou ještě nezasáhla komerce.

Přirozeným centrem oblasti je starobylé město Cádiz. Bylo založeno Féničany již v roce 1104 před Kristem, což z něj činí pravděpodobně nejstarší trvale obydlené město v celé jihozápadní Evropě. Je zde zachováno velké množství cenných památek.

K nejvýznamnějším patří například katedrála ze 17. století, městské hradby a brány, ruiny antického divadla nebo vojenská pevnost Candelaria. Město má plno historických čtvrtí. Mezi nejvyhledávanější patří El Populo, La Viña a Santa Maria. V okolí města jsou překrásné pláže, nejoblíbenější z nich je La Playa de la Calet. Podobně velké je i město Huelva, které je nejrušnějším přístavem celého Španělska. Turisté sem přijíždějí z různých důvodů, často kvůli vínu a rybám, kterými je oblast vyhlášená. Costa de la Luz je proslulá svou výtečnou gastronomií.

Tato oblast je také velmi oblíbeným místem pro všechny, kteří ocení dobré jídlo a pití. U městečka Sanlúcar de Barrameda se loví jedny z nejlepších langust v celém Španělsku. Vynikající je i místní víno. Návštěvy vinných sklepů jsou příjemným zpestřením dovolené. Po celém pobřeží je množství barů a restaurací kde se dají ochutnat místní speciality. K nejoblíbenějším jistě patří Gachas nebo Tortillita de camarones.

Costa del Sol. Pobřeží Costa del Sol, které se nachází na jihu Španělska, je výstavní skříní celé země. Rozkládá se od Gibraltaru až k městu Almunekar a sousedí s pobřežím Costa de la Luz. Svůj název v překladu Slunečné pobřeží jí právem patří, slunce tu svítí totiž 300 dní v roce a i těch zbylých 65 je velmi příjemných. Hlavním centrem oblasti Costa del Sol je Málaga. Je to kubistické město, známé především jako rodiště jednoho z nejslavnějších malířů 20. století a zakladatele kubismu - Pabla Picassa. Málaga se datuje již od dob Féníčanů v 7. století před naším letopočtem a později byla podrobena římské i arabské nadvládě. Působení těchto kultur se samozřejmě promítlo i do četných památek města. Dominantou je římská pevnost Alcazaba, která sloužila jako palácová pevnost arabských panovníků. V 8. století byl k pevnosti připojen i hrad Gibralfaro. Dohromady tak tvoří monumentální architektonický celek s 30 věžemi a 20 opevněnými bránami. Málaga nabízí vše co si jen návštěvník této oblasti může přát. Zažije tady nakupování, koupání, pulsující noční život, množství tichých zákoutí, zahrady a parky i skvělá muzea. Mezi nejoblíbenějším patří muzeum Pabla Picassa.

Costa del Sol, to jsou stovky kilometrů krásných pláží. Skládá se z velkého množství menších částí, které dohromady tvoří asi 300 km dlouhý pás krásných a čistých pláží, které jsou chráněny před studenými severními větry. Je tak ideálním místem pro strávení příjemné dovolené. Na pobřeží leží hned několik oblíbených letovisek. K nejvýznamnějším patří především Torremolinos, Fuengirola, Marbella, Banalmádena nebo Estepona.

Slunečné pobřeží patří k těm nejluxusnějším a zároveň také nejdražším částem španělského pobřeží.

Valencie. Valencie je třetím největším městem Španělska. Leží na pobřeží Středomořího moře, oplývá překrásným prostředím pobřeží Coste del Azahar, v překladu ho nazýváme Pomerančové pobřeží. Město má výhodnou polohu a je skvělým výchozím bodem do širokého okolí. Valencie má určitě co nabídnout, na každém kroku tu dýchá historie, stejně tak i moderní přítomnost.

Valencie se může pyšnit řadou velkolepých památek. Historické centrum nabízí spoustu krásných křivolakých uliček, tržnic a malebných zákoutí. K nejvýznamnějším památkám města patří majestátní brána Torres de Serranos ze 14. století, která je pozůstatkem středověkého opevnění.

I přesto, že město leží na rovině, má několik významných vyhlídek. Jedním z nich je i osmiboká 51 m vysoká gotická věž, kterou místní obyvatelé nazývají důvěrně Micalet neboli Míša. Až na vrchol věže se návštěvníci dostanou pokud zdolají 207 schodů, poté je čeká odměna v podobě překrásného výhledu na celé historické centrum města, nedalekou katedrálu i na moře. Významnou památkou, která je od roku 1996 zapsána na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO je hedvábná burza La Llotja.

Valencie nabízí i moderní architekturu například futuristický komplex „Město umění a věd“ - největšího kulturního, vzdělávacího a zábavního komplexu v Evropě, postaveného v roce 1996 světoznámým architektem Santiagem Calatravem.

Valencie je proslulá svými kluby. Její krásu a pohodovou atmosféru ocení jak milovníci historie, rodiny s dětmi, tak i výletníci s batohem.

Ibiza. Ostrov Ibiza tvoří spolu s Mallorcou, Menorcou a Formenterou souostroví zvané Baleáry. Ibiza je jeden z ostrovů, který je vyhledáván milovníky nočního života z celého světa. Ten se koncentruje především do dvou míst - hlavního města Ibiza, ležícího na jižním pobřeží a města Sant Antoni na západě ostrova.

Mezi nejvyhlášenější kluby patří Privilege, Eden, Es Paradís, Amnesia, Space nebo Pacha. Během léta se v noci tento ostrov mění v jednu velkou diskotéku a střídají se tu nejlepší DJ's z celého světa. Ostrov Ibiza je tedy spíše pro ty, kteří hledají zábavu a rozptýlení.

Samozřejmě i tento překrásný ostrov nabízí návštěvníkům něco ze své historie a památek. Oblíbeným místem je hlavní město Ibiza s krásně zachovalým historickým centrem a příjemnou maloměstskou atmosférou, často přirovnáváno k historické Valettě na Maltě. Hlavními atrakcemi ostrova jsou rozlehlá pevnost, městské hradby a

rybářská čtvrť, která je plná pestře zbarvených domečků. Další oblíbená atrakce Ibizy je malebná vesnička Sant Llorenç. Leží ve vnitrozemí a nacházejí se zde typická ibizská stavení s malebným kostelíkem a krásně vyzdobeným hřbitovem.

Nejatraktivnější oblastí je jihozápadní pobřeží v okolí města Es Cubelles. Nachází se zde nejvyšší hora ostrova jménem Sa Talaiassa čnící do výšky 475 m.n.m. Jsou zde vysoké a strmé útesy, na kterých stojí staré pirátské věže. Tento ostrov bývá často prezentován jako hlavní výletní atrakce a mnoho místních podniků k němu nabízí vyhlídkové plavby. Ibiza je jedním z nejoblíbenějších a nejvyhledávanějších letovisek Španělska i Evropy. Oblíbí si jí mladí lidé, ale i ti kteří hledají relaxaci a odpočinek.

Mallorca. Mallorca je se svou rozlohou 3 640 km² největším ostrovem Baleárského souostroví a zároveň i celého Španělska. Nachází se v západní části Středozemního moře a asi 200 km východně od španělské pevniny. Obklopují ji ostrovy Ibiza a Menorca. Mallorca je bezesporu nejnavštěvovanějším baleárským ostrovem, přičemž ročně ho navštíví přibližně 12 milionů turistů z celého světa.³⁵

V minulosti byl ostrov dobýván Římany i Maury, a proto se na Mallorce dochovalo velké množství památek.

Největším a zároveň i hlavním městem ostrova je Palma de Mallorca. Toto město má mnoho kontrastů. Historické památky sousedí s novými budovami, vše je ozdobeno velkým množstvím palm, které daly městu jméno. Historickému centru dominuje monumentální katedrála La Seu, která byla dostavěna v roce 1587. Okolo chrámu se rozprostírá zachovalá stará čtvrť, která je rušným místem plná kostelů, tržišť i módních butiků.

Výborné restaurace a kavárny najdeme v známé ulici Calle Apuntadores. Další významnou památkou je hrad Bellver, ležící západně od centra Palmy. Tento hrad byl postaven ve 13. století a slouží jako panovnické sídlo. V jeho komnatách pobývala i britská královna Alžběta II.

Mezi další atraktivity Mallorky patří přístav Puerto D'Alcúdia, který je nejnavštěvovanějším místem v Alcúdijském zálivu. Nabízí 10 km dlouhé pláže lemované množstvím příjemných barů a restaurací. Další atraktivitou může být i jeskyně De Campanet, která se nachází asi 40 km severně od Palmy. Jeskyně byla objevena v roce 1945, návštěvníkům nabízí úchvatnou podívanou na krásnou krápníkovou výzdobu.

Jedno z populárních míst je i malebné městečko Pollença, známé konáním významného hudebního festivalu, který přitahuje hudebníky té nejvyšší úrovně. Asi 8

³⁵

Mallorca [online]. 2012 [cit. 2014-02-11]. Dostupné z: <http://mallorca.nacesty.net/>

km od města se nachází Port de Pollenca, oblíbené místo s krásným zálivem vhodným především pro malé děti, ale i dospělé.

Mallorca je pověstná krásou své krajiny, krásnými plážemi i svou výbornou gastronomií. Příjemné podnebí zaručuje minimálně 300 slunečních dní ročně.

Menorca. Je druhý největší baleárský ostrov a je často považován za menší sestru nedaleké Mallorky, dalo by se říci ležící v jejím stínu. Z tohoto faktu však dokáže Menorca dokonale těžit. Rozdíl je v tom, že lidnatá a hlučná Mallorca nemůže tolik nabídnout klid a oázu jako Menorca, která si uchovává svojí neporušenou panenskou přírodu. Její snaha byla právem oceněna v roce 1993 organizací UNESCO, která Menorcu vyhlásila jako svou biosférickou rezervaci.

Menorca je poklidným místem s krásnými, dlouhými plážemi a skalnatými zátokami, kdy celková délka pobřeží je 216 km. Díky vlhkosti je pokryta svěží vegetací. Sever ostrova je poměrně hornatý, pláže jsou zde pokryty tmavým pískem, naopak na jihu jsou pláže bílé a co do krásy místní krajiny přispívají i četná vápencová skaliska.

Ve vnitrozemí Menorky najdeme nejvyšší horu ostrova - Monte Torro měřící 375 metrů. Je zde dochováno velké množství prehistorických staveb, mezi kterými vynikají pohřební komory, megalitické stoly nebo strážní věže, pocházející z doby před naším letopočtem.

Hlavním a největším městem Menorky je Mahón, ležící na východním cípu ostrova. Toto město bylo založeno Brity v 18. století. Mahón se pyšní druhým nejhlubším přírodním zálivem na světě - je 5 km dlouhý a až 900 m široký. Město bylo pojmenováno po generálu Mago Barcovi, který byl bratrem slavnějšího Hannibala Barcy. Podle hlavního města, byl pojmenován i známý místní sýr - Queso de Mahón, který si turisté mohou odvést jako suvenýr. Menorca je jednou z oáz klidu Španělska v jinak bouřlivém Středozezemním moři. Turisté sem jezdí především za relaxací a odpočinkem na poloprázdných plážích, obdivovat přírodní krásy. Ostrov se také může pyšnit bohatým podmořským životem, což nebývá v této oblasti příliš časté.

K využití volného času nabízí Španělsko spousty překrásných míst, ať už jsou to pobřeží nebo celé ostrovy. Jeho destinace jsou známé po celém světě a ročně přilákají miliony turistů.

9. PŘÍKLAD PŘEDBĚŽNÉ KALKUCE ZÁJEZDU DO DESTINACE MALGRAT DE MAR

Praktický příklad předběžné kalkulace zájezdu do destinace Malgrat de Mar, která se nachází přibližně 70 kilometrů od Barcelony. Snahou je ukázat potřebné výdaje na uskutečnění zájezdu a možné výlety v blízkosti této krásné destinace.

Tabulka: 1 Předběžná kalkulace zájezdu

Destinace: Malgrat de Mar, Španělsko

Dne: 2014-01-02

Termín: 10.5. 2014 – 17.5.2014

Partnerská CK: Sky Europe
Měna/kurz: 1€ = 27 Kč
Počet Pax v GRP: 2 (2/2)
Gratuity: 0

Druh nákladu	Nákl.v cizí měně	Náklady v Kč	Náklady na CHD	SGL Supplement
Doprava/TXT+TAX/		12 400,-		
Transfery	120 EUR			
Acommadation B/B				
Acommadation H/B		10 430,-		
Acommadation F/B				
Stravování				
Program/vstupy	206 EUR			
Tips				
Víza				
Pojištění		1 600,-		
Mzda průvodce		2 500,-		
Diety průvodce				

Propagace				
Režie				
Dárek				
Celkem	326 EUR	26 930,-		
Prodejní cena		35 732,-		
Sleva zájezdů		5 %		
Poznámka	Při koupi do 12.5. sleva 5 %			

Zdroj: Hotel Tropic Park [online]. 2013 [cit. 2014-02-10]. Dostupné z: <http://www.mojeprazdniny.cz/hotel-tropic-park.html>. (2014)

V tabulce jsou zaznamenány výdaje vynaložené na dopravu, ubytování, stravování a výlety v destinaci. Náklady v českých korunách plus náklady v cizí měně, ve Španělsku se jedná o eura. Celkem je tedy sečtena částka z obou nákladů, které jsou potřeba na uskutečnění týdenní dovolené v Malgrat de Mar.

Stručný itinerář příjezdu a odjezdu. Destinace Malgrat de Mar se nachází 70 km severně od Barcelony, což je přibližně 50 minut automobilem. Zájezd je určen pro dvě dospělé osoby v období od 10.5. 2014 – 17.5.2014, to znamená standardně sedm dní a šest nocí. Doprava do cílové destinace je letecká. Odlet z Prahy je naplánován z letiště Václava Havla v sobotu 10. května v 9:30, předpokládaný přilet na letiště v Barceloně v 11 hodin dopoledne. Následně bude připraven společný autobus, který dopraví cestující do cílové destinace přibližně v 13 hodin odpoledne. Převahu autobusem zahrnuje cena již započtená v ceně celkového zájezdu. Přilet je naplánován o týden později na sobotu 17. května, kdy návštěvníci musí opustit hotel do 10 hodin dopoledne, aby mohli uvolnit místo dalším návštěvníkům. V 10:30 odjíždí společný autobus na letiště, kdy předpokládaný odlet z Barcelony je v 14 hodin odpoledne.

Celkový itinerář. Příjezd v sobotu v 13 hodin odpoledne do cílové destinace. Ubytování je zajištěno ve 4 hvězdičkovém hotelu Tropic Park, kdy jeho přednosti jsou především v tom, že se nachází u pobřežní promenády, pouze sto metrů od pláže a sedm set metrů od centra města, nabízí venkovní a vnitřní bazén, pokoje pro handicapované s bezbariérovým přístupem. Nedaleko hotelu přibližně padesát metrů od něj lze navštívit tenisové a squashové kurty se slevou pro hosty hotelu. Další vymoženosti, které nabízí a které jsou v dnešní době nepostradatelné je například

Wi-Fi ve společných prostorech, úschovna zavazadel, restaurace, bar, společenská místnost s TV, klimatizace, výtah. Dále nabízí konferenční sál s kapacitou 80 míst, internet, dětský koutek, stolní tenis, kulečnick, videohernu, zahradu se 2 venkovními bazény, barem, dětským bazénem a dětským parkem, krytý bazén, který je v zimě vyhříváný, dětský klub, animační programy, bezbariérový přístup. Za poplatek je možné využít saunu, prádelnu a parkování. Ubytovací zařízení nabízí dvoulůžkové pokoje s možností až dvou přistýlek, s koupelnou a WC, telefonem, TV/SAT, minibarem a trezorem - za poplatek, klimatizací (červenec - září) a balkónem, některé s výhledem na moře či na bazén, pokoje pro handicapované. V případě tohoto zájezdu je jeden dvoulůžkový pokoj. Stravování – polopenze, kdy je možnost i dokoupení i plné penze. V případě tohoto zájezdu je polopenze, z důvodu různých výletů a aktivit přes den i mimo hotel.³⁶

První den nejsou naplánované žádné výlety, pouze odpočinek po náročné cestě, aklimatizování se v rozdílném klimatu než jsme zvyklí v České republice. Druhý den – neděle je naplánován odpočinek u moře a poznávání okolí. Na pondělí je naplánován první výlet a to do Barcelony.

Barcelona nabízí spoustu zajímavých míst, které stojí za to navštívit. V jeden den se dá toho poměrně hodně poznat a objevit. První výlet obsahuje návštěvu modernistického díla - chrámu Sagrada Familia, parku Guell, stadionu FC BCN – fotbal club Barcelona "Camp Nou". Ulice la Rambla nebo tržnice La Boquería. Na večer je připravena návštěva fontán Montjuicu – představení světla a barev. Cena tohoto výletu je zahrnuta v celkové ceně zájezdu a stojí 34€ pro dospělé osobu. Všechny tyto památky byly detailně popsány v teoretické části.

Na úterý je naplánována další možnost výletu a to je návštěva benediktýnského kláštera v pohoří ve výšce 800 m.n.m., výjezd zubačkou, prohlídka kláštera, audiovizuální projekce a ochutnávka likérů. Cena pro dospělé osobu je dospělá osoba 42€.

Středa je volným dnem pro strávení příjemných chvil u moře. Čtvrtek nabízí opět možnost výletu a to Marinelandu. Marineland nabízí spoustu zábavy, jsou tu k vidění delfíni, lachtani, papoušci i divocí ptáci přímo v letu. Dále je tu aquapark s bazény, dětským vodním parkem a různými atrakcemi například jízda po řece se střídavým rychlým a klidným spádem. Minizoo, kde je chováno 80 druhů zvířat z oblasti

³⁶ Hotel Tropic Park [online]. 2013 [cit. 2014-02-10]. Dostupné z: <http://www.mojeprazdniny.cz/hotel-tropic-park.html>

Katalánie. Cena pro dospělého osobu je 27€. Opravdový zážitek, kdy vidíte delfíny pouze pár metrů od vás, v aquaparku se zase skvěle odreagujete.³⁷

Dalšími tipy na výlety jsou:

- Water World - aquapark se spoustou tobogánů, skluzavek, horských drah, bazénů s umělými vlnami a jiných atrakcí. Cena: dospělá osoba 30€
- LA SIESTA - Španělská noc. Velkolepá show pořádaná ve středověkém sídle La Masía. Noc plná flamenca, mariachi a taneční hudby. Cena: dospělá osoba 46€,
- PORT AVENTURA / FIESTAVENTURA - zábavní park, cena: dospělá osoba 63€
- Loď DOFI JET. Výlety lodí za poznáním letovisek na pobřeží Costa Brava a Maresme. Vyhlášené letoviště je Tossa de Mar. Cena: dospělá osoba od 15€
- Potápění s českým instruktorem. Cena: dospělá osoba 30€

Zahrnuté v ceně zájezdu:

- návštěva benediktýnského kláštera v pohoří ve výšce 800 m.n.m., výjezd zubačkou, prohlídka kláštera, audiovizuální projekce a ochutnávka likérů. Cena pro dospělého osobu je 42€.
- návštěvu modernistického díla - chrámu Sagrada Familia, parku Guell, stadionu FC BCN – fotbal club Barcelona "Camp Nou". Ulice la Rambla nebo tržnice La Boqueria. Na večer je připravena návštěva fontán Montjuicu – představení světla a barev. Dospělá osoba 34€
- Marineland - nabízí spoustu zábavy, jsou tu k vidění delfíni, lachtani, papoušci i divocí ptáci přímo v letu. Dále je tu aquapark s bazény, dětským vodním parkem a různými atrakcemi například jízda po řece se střídavým rychlým a klidným spádem. Minizoo, kde je chováno 80 druhů zvířat z oblasti Katalánie. Cena pro dospělého osobu je 27€.

³⁷

Marineland [online]. 2014 [cit. 2014-02-10]. Dostupné z: <http://www.marineland.es/cataluna/>

Obrázek: 11 Show delfinů v Marinelandu

Zdroj: *Show de Delfines* [online]. 2013 [cit. 2014-02-10]. Dostupné z:
<http://www.marineland.es/cataluna/?show=show-de-delfines>

Celý týden je možnost vybírat z nejrůznějších výletů a atrakcí. Pro týdenní dovolenou v Malgrat de Mar jsou vybrány tři dny plné výletů i v závislosti na ceně. Celkem pro dvě osoby vychází tři výlety se zajištěnou dopravou na 206 Euro. Celková cena zájezdu vychází přibližně na 35 732,- korun českých.

10. SWOT ANALÝZA ŠPANĚLSKA

Kapitola číslo devět obsahuje SWOT analýzu Španělska. Zaměříme se na silné a slabé stránky Španělska, jaké jsou jeho příležitosti a hrozby v oblasti cestovního ruchu, gastronomie a volného času.

Tabulka: 2 Analýza SWOT

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">• Výhodná geografická poloha – leží na Pyrenejském poloostrově• Dopravní dostupnost - letecky, autobusem i vlakem• Vyspělá infrastruktura (patří k nejlepším v Evropě)• Hustá silniční a železniční síť tvořící základní předpoklad pro dobrou dopravní obslužnost• Silný sektor služeb i vyspělé výrobní odvětví• Hospodářství – produkce ovoce a zeleniny, olivového oleje a vína• Vysoká koncentrace památek, kulturní potenciál• Přírodní podmínky – moře• Široký výběr ubytování	<ul style="list-style-type: none">• Drobná kriminalita ve městech• Jazyk – jazykové bariéry, v různých provinciích se mluví různým nářečím• Na některých místech relativně špinavé moře• Počet návštěvníků - pláže v sezoně jsou přeplněné lidmi• Dopravní zácpy

<ul style="list-style-type: none"> • Metro • Památky UNESCO • Široký výběr ubytovacích služeb 1 – 5 hvězdiček • Přítomnost zdravotníků a policie na plážích • Bary – možnost občerstvení na pláži 	
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Efektivní využití prostředků EU a rozvojových programů • Trvale udržitelné využití přírodních atraktivit pro rozvoj cestovního ruchu • Památky UNESCO • Dobrá příležitost studia španělštiny – výměnné pobyty • Sport – významný je Fotbal a Basketbal, láká spoustu fanoušků • Vinařské oblasti • Dobré klimatické podmínky pro pěstování ovoce a zeleniny • Zaujmout návštěvníky 	<ul style="list-style-type: none"> • Na některé pláže se musí dovážet písek, každoročně ho zimní bouře odnášejí z pláží • Nezaměstnanost • Baskická teroristická organizace ETA • Znečištění moře – naftou • Znečištění přírodní podmínek – vysoká návštěvnost • Ztráta autentičnosti • Teroristické útoky Al-káida

<p>prostřednictvím gastronomie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zlepšit reklamu na nabízené produkty • Tvořit výhodné balíčky pro studenty, rodiny s dětmi, důchodce 	
--	--

Zdroj: *Španělsko na vzestupu* [online]. 2013 [cit. 2014-02-11]. Dostupné z: <http://www.project-syndicate.org/commentary/spain-can-still-rise/czech>

Na první pohled je zřejmé, že stále převládají ty silné stránky nad těmi slabými.

Silné stránky. Španělsko má velmi výhodnou geografickou polohu, nachází se na Pyrenejském poloostrově, to je významné především z hlediska dopravy do země. Pokud chceme navštívit tento překrásný poloostrov, máme možnost hned několika způsoby. Nejrychlejší a zároveň nejpohodlnější způsob jak se dopravit do Španělska je samozřejmě **letecká doprava**. Z hlavního města České republiky - Prahy trvá cesta 2 – 3 hodiny, podle toho jaká je cílová destinace Španělska. Samozřejmě se k tomu musí připočítat doba strávená na letišti, kdy je zapotřebí být na terminálu minimálně hodinu s předstihem. **Železniční doprava.** Železniční doprava je také možná, ale příliš se nedoporučuje. Pokud bychom chtěli jet z Prahy do Barcelony, přímý spoj nenajdeme a museli bychom několikrát přestupovat. Navíc je v tomto ohledu železniční doprava velmi nákladná i proti dopravě letecké. Cesta by trvala více jak 24 hodin. V destinaci se však už železniční doprava využívá více. Nejvytíženější je trasa mezi Madridem a Barcelonou. **Silniční doprava.** Silniční doprava ať už automobilová nebo autobusová je co se týká času také velmi náročná. Pohybuje se také v rozmezí 22 – 24 hodin cesty. V dnešní době se ve velké míře využívá letecké dopravy. Ceny letenek se liší v závislosti na tom v jakém období chceme do destinace cestovat a v jakém předstihu je nakupujeme.

Metro. Pro přemísťování se uvnitř destinace, je dobré využít nabídky metra. Dá se v něm dobře zorientovat a poznat tak více španělských míst.

Infrastruktura. V posledních letech se Španělsko hodně zvedlo v oblasti infrastruktury a to natolik, že patří k těm nejlepším v Evropě. Především v železniční

dopravě jsou vidět velké výsledky. Některé expresy AVE jezdí rychlostí až 310km v hodině.

Obrázek: 12 Express AVE

Zdroj: *Express AVE* [online]. 2013 [cit. 2014-02-11]. Dostupné z: <http://life.ihned.cz/c1-60150630-jak-se-cestuje-vlakem-kdyz-jedete-tristovkou-tipy-pro-italii-a-spanelsko>

Jeho hustá silniční a železniční síť je základním předpokladem pro dobrou dopravní obslužnost. Má silný sektor služeb a vyspělé výrobní odvětví.

Španělsko je úspěšným producentem ovoce a zeleniny, olivového oleje a také vína. Téměř polovina světové produkce olivového oleje pochází právě ze Španělska. Také takřka polovina všech vinic v EU leží ve Španělsku. Z toho plyne, že olivy a vinice jsou pro tuto zemi „životně“ důležité. V různých částech Španělska najdeme skvělé odrůdy jižanského vína, jak je již zmíněno v teoretické části.

Z hlediska návštěvnického domácího a zahraničního cestovního ruchu je důležitý kulturní potenciál. Ten Španělsko nabízí zcela určitě. V přímořských destinacích ale i v těch vnitrozemských najdeme spousty historických a kulturních památek, které stojí za to k vidění. Ať už je to v Madridu, Barceloně, Valencii nebo i ostrovech jako jsou Mallorca, Ibiza nebo Kanárské ostrovy. Každá destinace nabízí nějakou kulturní zajímavost. Významné jsou také památky zapsané na seznamu UNESCO.

Další silnou stránkou Španělska je bezpochyby **moře** a náležitě z toho těží. Všechny vnitrozemské státy mohou Španělsku jen tiše závidět. Ročně přiláká miliony

návštěvníků. Většina pláží už disponuje krásnými bary, kde je možnost se občerstvit. Výhodou je také to, že na plážích jsou přítomni zdravotníci a policie. Aby návštěvníci mohli v cílové destinaci přespat, nabízí se jim široká škála **ubytovacích služeb**. Ať už to jsou hotely, hostely nebo kempy. Na výběr je od jednoduchých až po ty luxusní v rozmezí 1-5 hvězdiček.

Slabé stránky. Mezi slabé stránky bychom mohli počítat s **drobnou kriminalitou** ve městech, jakož to bývá ve většině zemí na světě. Tam kde se pohybují neostražití turisté, kde je velký pohyb obyvatelstva. Nebezpečí je všude ve městech, na plážích, v dopravních prostředcích. Je dobré si neustále své věci hlídat.

Jazykové bariéry. Na většině území se setkáme s různými nářečími. Pokud někdo umí španělsky ne vždy se ale dorozumí. Ve většině destinacích se však snaží už obyvatelé učit i anglicky, především kvůli zahraničním turistům.

Na některých místech se může vyskytnout **špinavé moře**. Je to ale především tam kde se vyskytuje hodně turistů a znečištění může být v podobě odpadků, které tam turisté zanechávají. V hlavní sezoně se také setkáváme s **přeplněnými plážemi**. Španělsko je jednou z nejoblíbenějších destinací a v letní sezoně ho navštíví nejvíce turistů. Hlavním lákadlem je moře, proto hrozí to že jsou pláže často přeplněné.

Z důvodu vysoké koncentrace obyvatelstva a také turistů na jednom místě, jsou časté **dopravní zácpy**. Především v největších městech Madridu, Barceloně a Valencii, ale také v přímořských destinacích.

Příležitosti Španělska. Španělsko by mělo těžit ze svých předností a také tak činí. Příležitostí jak zlepšit podmínky pro rozvoj cestovního ruchu má hned několik. **Efektivní využití prostředků EU a rozvojových programů.** Může využívat Evropských fondů na rozvoj a udržitelnost cestovního ruchu, zejména Evropský fond pro regionální rozvoj.

Trvale udržitelné využití přírodních atraktivit pro rozvoj cestovního ruchu. Jedna ze silných stránek Španělska. Snaží se stále udržovat přírodní atraktivity a vynaloží na to ročně spoustu financí.

Památky UNESCO. Památky, které jsou zapsány na seznamu UNESCO, dokážou přilákat ne jednoho zahraničního turistu. Vždyť Španělsko se chlubí více než 206 takovými památkami, například oproti České republice, kde jich máme pouhých 12, je to poměrně vysoké číslo.

Dobré klimatické podmínky pro pěstování ovoce a zeleniny. Výhodou je i to, že má Španělsko dobré klimatické podmínky. Těží z toho, že je v zemi dobrá půda, takže si velkou část ovoce a zeleniny dokáže vypěstovat na svém území a nemusí

utrácet další finance za dovoz. Navíc je vše čerstvé, to se odráží i v gastronomii, kdy jsou jídla z hodnotných surovin s nižšími náklady. Významné jsou především olivy a víno. To navazuje na další příležitost v oblasti cestovního ruchu a tím je zaujmout návštěvníky prostřednictvím gastronomie. Španělská kuchyně je velmi pestrá, obsahuje hodně ovoce, zeleniny, ryb a koření. Tím, že je tak neobvyklá, zdravá a chutná má vysoký potenciál v oblasti cestovního ruchu.

Vinařské oblasti. Dalším lákadlem pro turisty je místní víno, které se vyváží do celého světa. I v tom má Španělsko obrovský potenciál. Milovníci vína mohou ochutnat nejrůznější odrůdy vína i podle toho kam v regionu zavítají.

Sport. Významným potenciálem je i sport ať už aktivní nebo pasivní. V rekreačních resortech najdeme bazény, posilovny, tenisové kurty nebo golfová hřiště. Z pasivních sportů je největším lákadlem fotbalový stadion v Barceloně a v Madridu.

Dalším možným způsobem jak zvýšit návštěvnost ve Španělsku jsou **výměnné pobyty studentů** s příležitostmi naučit se španělsky.

Způsobů jak přilákat návštěvníky do Španělska je spousta. Další z nich může být například to, aby jednotlivé destinace a jejich agentury pracovali na lepší reklamě, vytvořili produkty pro studenty, rodiny s dětmi nebo pro důchodce.

Hrozby. Jedna z hrozeb, která již sužuje Španělsko je, že na některé pláže se musí **dovážet písek**, z důvodu zimních bouří, které jej každoročně odnášejí z pláží. To zvyšuje samozřejmě náklady na údržbu pláží. Dalším možné ohrožení je **znečišťování moře**. Ať už od turistů, kdy na plážích se můžeme setkat s odpady nebo i znečištění naftou, kdy je poškození fauny a flory často nenávratné.

Znehodnocení přírodních podmínek. Z důvodu vysoké návštěvnosti na některých místech hrozí i znehodnocování přírody, příliš mnoho turistů může svou návštěvností poničit některá místa a znečišťovat odpady. Také **ztráta autentičnosti** a ducha jednotlivých míst mohou narušit různé reklamy nebo novostavby v místech kde nezapadají do kontextu s okolní krajinou.

Baskická organizace ETA. Autonomní společenství Baskicka, nachází se na severu Španělska, přičemž částečně sousedí s Francií. Oblast, která je známa teroristickou organizací ETA se snaží o odtrhnutí Baskicka od Španělska a o vyhlášení nezávislosti. Organizace má na svědomí desítky atentátů a to rozhodně cestovnímu ruchu nepřispívá.

Teroristické útoky. Ani dnes Španělsko nezapomíná na teroristické útoky skupinou Al-káida, která zaútočila na Madrid 11. března 2004. V roce 2014 již uběhlo deset let od této tragické události, kdy zemřelo 191 obětí a na 1900 jich bylo zraněno.

Nezaměstnanost. Nezaměstnanost sužuje i Španěly, cestovní ruch je pro ně jednou z dobrých možností jak se uživit.

11. VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Dotazník byl určen pro studenty Univerzity Jana Amose Komenského v Praze, oboru management cestovního ruchu, na prezenčním a dálkovém studiu. Dotazník se zabýval šetřením v oblasti gastronomie Španělska, zdali respondenti již tuto zemi navštívili, jakou místní specialitu ochutnali, zdali je zajímá španělská kuchyně a podobně. Šetření probíhalo ve dnech od 14.2. – 28.2. 2014.

Na dotazník odpovědělo celkem 52 respondentů, z toho 81% žen a 19% mužů. 80% dotazovaných bylo ve věku 18 – 26 let, 11% bylo ve věku 26 – 35 let, 9% 35 let a více. Vzhledem k tomu, že byl dotazník zpracován za účelem zjistit, povědomí španělské gastronomie u studentů Univerzity Jana Amose Komenského u prezenčního nebo dálkového studia, respondenti do 18 by nemohli být bráni v potaz.

61% z dotazovaných je ve statutu student – prezenční studium a 39% pracujících – tedy na dálkovém studiu.

Po základních údajích přišli na řadu otázky týkající se španělské gastronomie.

1. Navštívil/a jste někdy v minulosti ŠPANĚLSKO?

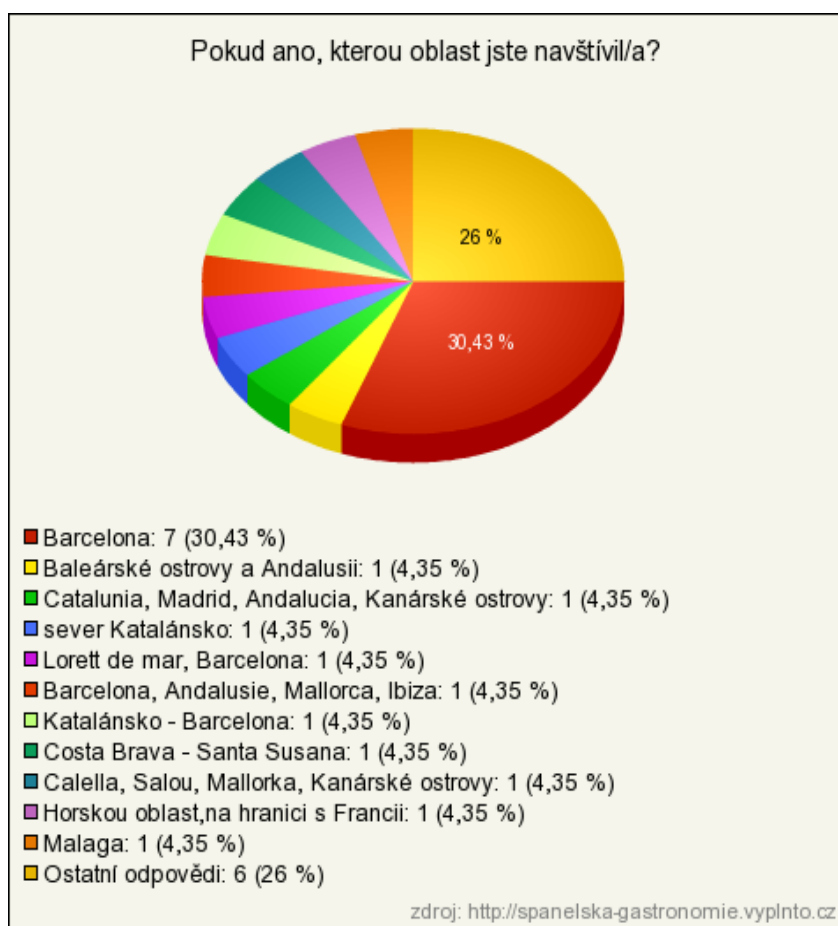
- a) ano
- b) ne

Na tuto otázku odpovědělo 51% respondentů ano a 49% ne. Španělsko je v České republice velmi oblíbenou cílovou destinací a je i pro Čechy finančně dostupné, proto je toto hodnocení celkem očekávané.

2. Pokud ano, kterou oblast jste navštívili/a?

Respondenti měli možnost volně napsat, jakou oblast Španělska navštívili.

Graf: 1 Oblasti navštívené respondenty

Dotazníkové šetření: Návštěva Španělska s motivem gastronomie [online]. 2014. vyd. 2014 [cit. 2014-02-13]. Dostupné z: <http://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=38245&akce=zobraz-vysledky> (2014)

Nejčastějším místem, které respondenti navštívili byla Barcelona, ta získala 30% z celkového hodnocení. Další odpovědi se liší, protože na výběr nebyly jednotlivé destinace, ale otázka byla položena otevřená, to znamená, že každý mohl napsat i více míst, které navštívil. Z dalších oblíbených destinací to byly Baleárské ostrovy, Madrid, Andalusie, Kanárské ostrovy, Katalánsko, Costa Brava, Santa Susana, Mallorca, Ibiza, nebo Malaga.

3. Lákalo by vás Španělsko navštívit?

- a) ano
- b) ne

Tato otázka byla určena pro ty, kteří v předchozí otázce napsali, že Španělsko nenavštívili. 92% odpovědělo, že by ho chtělo navštívit, pouhých 8% odpovědělo opačně. Španělsko je velkým lákadlem pro širokou klientelu, zvláště u mladých lidí je populární. Nabízí jim výměnné pobyty i letní brigády.

4. Co se vám v dané oblasti nejvíce líbilo?

- a) kultura a umění
- b) příroda
- c) gastronomie
- d) historické památky

Graf: 2 Co zaujalo navštěvníky

Dotazníkové šetření: Návštěva Španělska s motivem gastronomie [online]. 2014. vyd. 2014 [cit. 2014-02-13]. Dostupné z: <http://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=38245&akce=zobraz-vysledky> (2014)

Otázka číslo čtyři, byla pro ty, kteří Španělsko již navštívili. Nejvíce procent získala kultura a umění skoro 35%, na druhém místě je příroda a na třetím místě se stejným počtem procent je gastronomie a historické památky s 19%.

Je vidět, že zájem o gastronomii stále roste a je spojována s celkovým dojmem z destinace.

5. Zajímá vás španělská kuchyně?

a) ano

b) ne

Tato otázka byla směřována ke všem respondentům, bez ohledu na to, zdali Španělsko navštívili či nikoliv. 67% respondentů odpovědělo kladně - ano a 33% ne. Většina se tedy přiklání k tomu, že je španělská gastronomie zajímavá. Je to také z důvodu toho, že se značně liší od té tradiční české kuchyně. Španělé si zakládají na ovoci a zelenině, jídlo si patřičně vychutnávají. Nezáměr u některých respondentů může být zapříčiněn i tím, že španělskou gastronomii neznají, nebo nejsou na danou stravu zvyklí.

6. Ochutnali jste některou z místních specialit?

a) ano

b) ne

Otázky šest a sedm na sebe navazují. V této otázce odpovídali respondenti 47% - ano, ochutnali jsme místní speciality a 53% odpovědělo – ne.

7. Pokud jste v předchozí otázce odpověděli ano, která specialita to byla?

–

Otázka číslo sedm navazuje na předchozí otázku a cílem bylo respondenty nechat volně vypsat jaké speciality Španělska ochutnali.

Graf: 3 Speciality Španělska

Dotazníkové šetření: Návštěva Španělska s motivem gastronomie [online]. 2014. vyd. 2014 [cit. 2014-02-13]. Dostupné z: <http://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=38245&akce=zobraz-vysledky> (2014)

Nejčastější odpovědí byla paella 45%. Toto španělské národní jídlo měl snad každý kdo zavítal na Pyrenejský poloostrov. Další časté odpovědi byly tortilla, tapas, turrón, chobotnice, fajitas. Procentuelně bylo vše kolem 4%.

8.) Víte co je to paella? Pokud ano, popište ji.

—

Tato otázka byla otevřená pro ty, kteří znají paellu. 67% respondentů odpovědělo, že jim tento název něco připomíná, že nejspíš to bude pokrm z rýže.

Graf: 4 Co je to Paella

Dotazníkové šetření: Návštěva Španělska s motivem gastronomie [online]. 2014. vyd. 2014 [cit. 2014-02-13]. Dostupné z: <http://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=38245&akce=zobraz-vysledky> (2014)

Další vybrané odpovědi pro lepší představu:

„Španělský pokrm z rýže. Připomíná rizoto. Dělá se ve velké pánvi na ohni a většinou se podává přímo na pánvi na stůl strážníkům.

Myslím, že je to rýže + zelenina + mořské plody nebo maso.

Pánev s rýží a mořskými plody.

Ano - rýže s mořskými plody.

Směs mnoha surovin, zejména luštěnin a ryb.

Rizoto s mořskými plody.

Směs rýže, zeleniny, mořských plodů.

Španělská specialita, kde základem je rýže a mořské plody.

Pokrm, který se podává v pánvi, jedná se o rýži s mořskými plody“

Ostatní dopovědi byly podobné. Jen pouhých 8% z dotazovaných odpovědělo, že neví co je to paella. To znamená, že se již zapsala do povědomí turistů, většina z nich, kteří Španělsko navštívili paellu dobře znají.

9. Co se vám na španělské kuchyni nejvíce líbí?

—

Otázka devět byla opět otevřená. 67% respondentů odpovídalo podobně, španělská kuchyně je podle nich jednoduchá, lehká, zdravá, pestrá, z čerstvých surovin, obsahuje hodně mořských plodů.

Pro představu jednotlivé odpovědi:

„Používají hodně zeleniny.

Jednoduchost, příjemné chutě, lehké potraviny.

Gazpacho a Sangria.

Hodně ryb a zeleniny.

Mořské plody.

Znám jen paellu a tu nejím kvůli mořským plodům.

Je pestrá.

Bohaté využití zeleniny. Lehká strava.

Rozmanitost, středomořská kuchyně, dobrá chuť.

Vynikající propojení chutí.

Pestrost ingrediencí.“

11. Na čem si nejvíce pochutnáváte?

- a) předkrmy
- b) hlavní jídla
- c) dezerty

64% si nejvíce pochutná na hlavním jídle, 22% na dezertech a 13% na předkrmech.

Asi není velkým překvapením, že respondenti odpověděli, že nejvíce si pochutnají na hlavním jídle. Zajímavé ale je, že stále u Čechů panuje větší procento těch kteří mají radši dezerty než předkrmy, kterým se v České republice nedává takový význam.

12. Zkusili jste si někdy uvařit španělské jídlo?

- a) ano
- b) ne

Dvanáctá otázka zjišťovala zdali si respondenti, zkusili někdy připravit něco ze španělské kuchyně. 67% odpovědělo ne a 33% ano. Španělské jídlo není náročné na přípravu, ale pokud nemáme zažity některé postupy a zkušenosti například s některými mořskými plody, málokdo si troufne pustit se do vaření této kuchyně.

13. V čem se podle vás liší česká a španělská kuchyně?

—

Tato otázka byla opět položena volně, kdy respondenti mohli využít svých zkušeností a napsali v čem jsou podle nich největší rozdíly mezi českou a španělskou kuchyní.

V nejvíce používaných surovinách:

„Španělé používají více zeleniny a olivového oleje.

Španělská je lehčí, více ryb, mořské plody.

Španielska je dietnejšia, kvalitnejšia.

Španělská kuchyně je lépe odvětrávaná. Z důvodu vyšších teplot.

Česká je těžší, méně ryb a mořských plodů.

Přílohy – ve Španělsku spíše zeleninové, bagety. U nás knedlík, brambory.

Typicky česká kuchyně je spíše nezdravá, tradiční recepty jsou hodně s knedlíky, omáčky, zatímco španělská kuchyně je hravější, nalezneme v ní mořské plody, ryby.

Česká kuchyně je kaloričtější.

Nejspíš bude zdravější. Neviděla jsem, že by někde nabízeli např. knedlíky.

V surovinách.

Češi nekoření pouze solí..

Ve složení pokrmů.

Česká kuchyně je víc tučná.

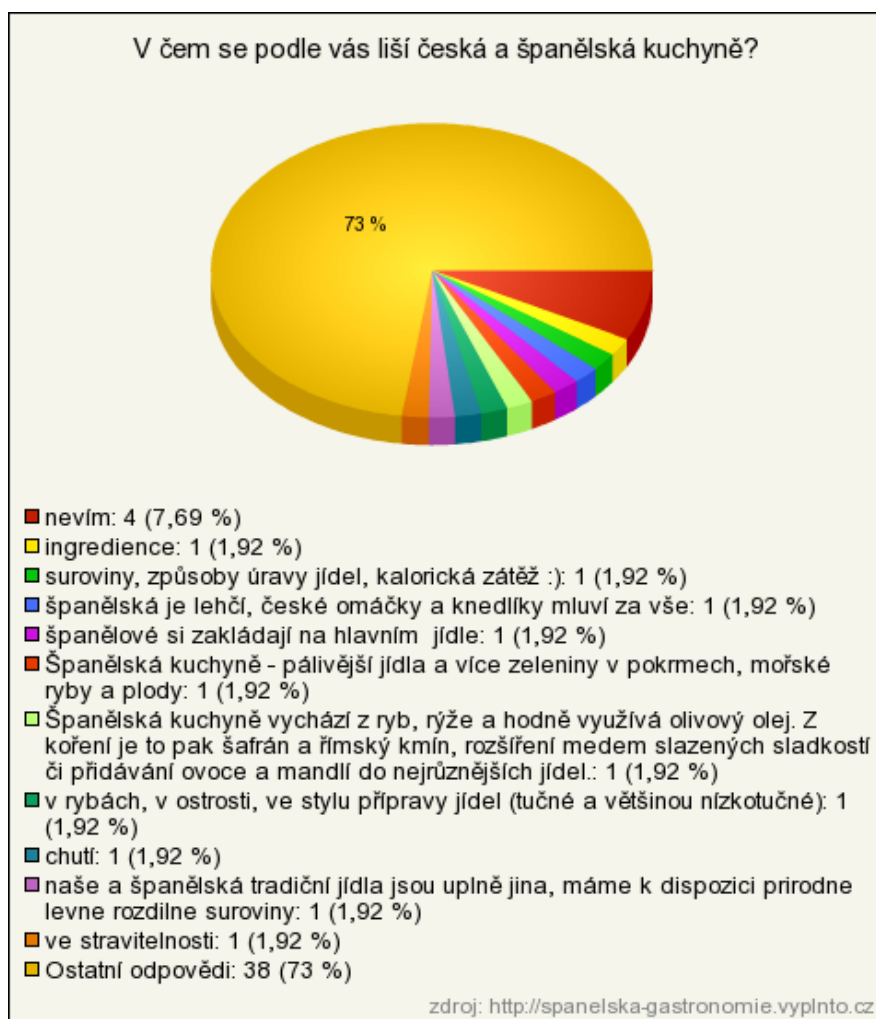
V základních surovinách.

Ve Španělsku se vaří z kvalitních surovin.

Česká je více tučná, těžší jídla“.

Dotazovaní vidí španělskou kuchyni jako zdravější, lehčí, kdy se používá především hodně ovoce, zeleniny, ryb a koření. Česká kuchyně je pro ně více tučná, těžší jídla, zakládá si na omáčkách nebo knedlíkách. Je to dáno i podnebím kde žijeme. Ve Španělsku by si jen málokdo dal ve velkých letních parnách českou klasiku – vepřové maso, knedlík, zelí.

Graf: 5 Odlíšnosti v české a španělské gastronomii

Dotazníkové šetření: *Návštěva Španělska s motivem gastronomie* [online]. 2014. vyd. 2014 [cit. 2014-02-13]. Dostupné z: <http://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=38245&akce=zobraz-vysledky> (2014)

14. Ochutnali jste někdy španělské víno?

- a) ano
- b) ne

Španělské víno je celosvětově známé, z našich respondentů ho ochutnalo 71% a zbylých 29% neochutnalo. Návštěva Španělska je spojena ve většině případů i s ochutnávkou vín, proto je výsledek celkem očekávaný.

Graf: 6 Ochutnávka španělského vína

Dotazníkové šetření: Návštěva Španělska s motivem gastronomie [online]. 2014. vyd. 2014 [cit. 2014-02-13]. Dostupné z: <http://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=38245&akce=zobraz-vysledky> (2014)

15. Znáte nějaké druhy španělských vín?

- a) ano
- b) ne

Zajímavý výsledek je ale u otázky číslo 15, kdy většina respondentů španělské víno ochutnali, ale na daný druh si nedokázali příliš vzpomenout. 63% odpovědělo, že žádný druh nezná, pouze 37% odpovědělo dotazovaných odpovědělo ano.

Graf: 7 Druhy španělských vín

Dotazníkové šetření: Návštěva Španělska s motivem gastronomie [online]. 2014. vyd. 2014 [cit. 2014-02-13]. Dostupné z: <http://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=38245&akce=zobraz-vysledky> (2014)

16. Který druh španělského vína znáte?

—

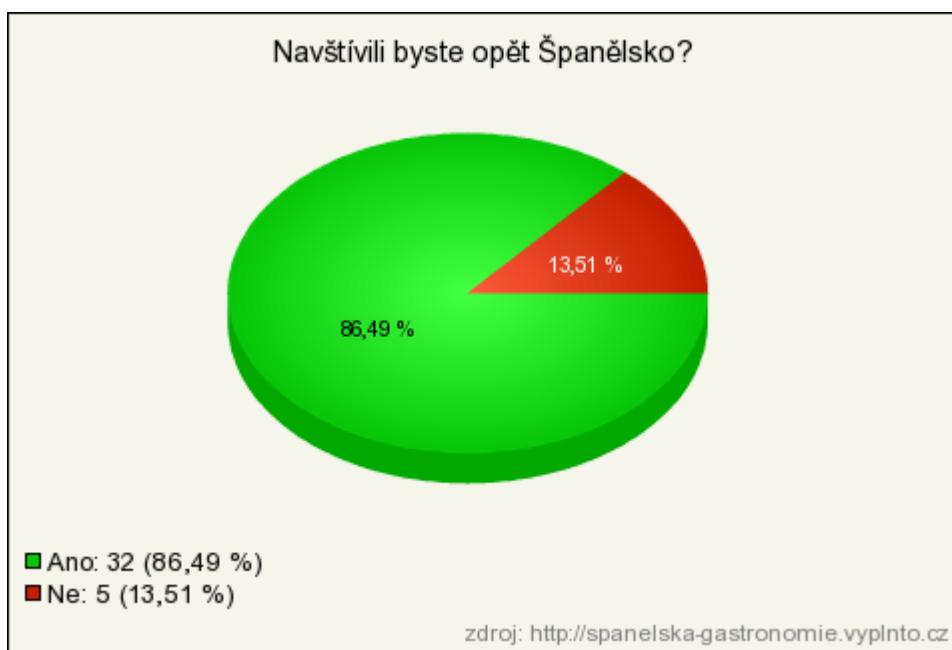
Tato otázka směřovala k těm respondentům, kteří odpověděli v předchozí otázce, že znají některé druhy vín. Proto u otázky číslo 16 byla možnost volně vypsát španělské druhy vín které respondenti znají. Nejčastější odpovědi byly tyto druhy: Merlot – 30%, Cava – 15%, Sauvignon – 25%, Sangria 20 - %, Rioja a ostatní například Ribera el Duero nebo Campero. Z toho vyplývá, že některá španělská vína jsou opravdu populární.

17. Navštívili by jste opět ŠPANĚLSKO?

- a) ano
- b) ne

Poslední, závěrečná otázka směřovala k těm, kteří Španělsko již navštívili a chtěli by tak opět učinit. Odpověď byla velice kladná, téměř 86% dotazovaných respondentů by Španělsko opět navštívilo, pouhých 14% ne. Postoj k této destinaci je velice kladný, většina respondentů by neváhala a opět by se vydala poznávat krásy této půvabné země.

Graf: 8 Opětovná návštěva Španělska

Dotazníkové šetření: Návštěva Španělska s motivem gastronomie [online]. 2014. vyd. 2014 [cit. 2014-02-13]. Dostupné z: <http://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=38245&akce=zobraz-vysledky> (2014)

Shrnutí výsledků dotazníkového šetření.

Z celkového počtu 52 respondentů, navštívilo Španělsko přesně polovina dotazovaných. Z těch, kteří neměli tu možnost do destinace zavítat by tak rádi učinili a to celých 92%. Nejčastěji navštěvovanými oblastmi byly Barcelona, Andalusie, Kanárské ostrovy, Mallorca nebo Baleárské ostrovy. To co nejvíce respondenty zaujalo byla kultura a umění skoro 35%, na druhém místě příroda a na třetím místě se stejným počtem procent je gastronomie a historické památky 19%. Tři čtvrtiny respondentů se zajímá o španělskou gastronomii a polovina z nich ochutnalo něco ze španělské gastronomie. Ve většině případů to byla paella nebo také mořské plody, tapas, tortilla, gazpacho fajitas z nápojů pak sangria. Paellu zná až 57% z dotazovaných a dokážou ji

sami popsat – jejich popis byl často definován tak, že jim připomíná české rizoto s mořskými plody a zeleninou.

Další otázka zjišťovala co se respondentům na španělské kuchyni nejvíce líbí. Časté odpovědi byly, že je zaujala pestrost jídel, bohaté využití zeleniny, zdravá a lehká kuchyně, použití ryb a mořských plodů. Nejvíce si pochutnávají na hlavních jídlech.

Zajímavý výsledek byl ten, že si preferují vařit raději sami než navštěvovat restaurace. 60% bylo pro vaření doma a zbylých 40% pro restaurace.

62% respondentů však nikdy nevyzkoušelo si uvařit španělské jídlo. Rozdíly mezi španělskou a českou kuchyní viděli respondenti především v tom, že česká gastronomie je pro ně více tučná, více smaží na oleji, typicky česká kuchyně je spíše nezdravá, tradiční recepty jsou hodně s knedlíky a omáčkami, zatímco španělská kuchyně je hravější, nalezneme v ní mořské plody, ryby.

Další otázka byla směřována k nejvýznamnějšímu nápoji ve Španělsku a tím je víno. 73% španělské víno již někdy ochutnali, nevěděli si však příliš rady v oblasti druhů vína, vzpomněli si jen na některé značky jako je například Merlot, Sauvignon, Cava nebo Malaga.

Pozitivní byla závěrečná otázka zdali by respondenti Španělsko opět navštívili, kdy 87% by tuto destinaci chtělo opět vyhledat a pouhých 13% ne.

ZÁVĚR

Španělsko je jednou ze zemí Evropské unie, které si neustále udržuje přední pozici v počtu příjezdů do země. Také počet přenocování v destinaci se neustále zvyšuje. Dle nejnovějších statistik Eurostatu z roku 2013 je celkový počet přenocování v ubytovacích zařízeních cestovního ruchu ve Španělsku 386,5 milionu lidí ročně. Část výtěžku se samozřejmě znovu investuje do obnovy ubytovacích zařízení, dopravy a gastronomie. Cestovní ruch je pro Španělsko velmi důležitý. Tento obor zaměstnává mnoho Španělů, a proto se mu také věnuje velká pozornost.

Tím, že jsou v této zemi dobré podmínky pro hospodářství, pěstování ovoce, zeleniny a pěstování vína je Španělsko hlavním vývozcem olivového oleje a vína. Lidé sem nejezdí jen kvůli moři a hezkým památkám, ale také kvůli kulinářskému umění, které Španělé nabízejí. Každá oblast je něčím specifická - kuchyně katalánská, baskická, galicijská, kastilská, andaluská a další. Ve všech kuchyních je tradiční časté používání česneku a olivového oleje, někde se místo něj používá při přípravě pokrmů sádlo. Ovoce a zelenina je základ, mezi oblíbené patří brambory a rajčata.

Dalším lákadlem jsou historická centra a památky. Nejčastěji navštěvovanými místy jsou Barcelona, Madrid, Andalusie, Mallorca, Baleárské ostrovy nebo Ibiza. V každém koutku Španělska najdeme nějaké zajímavé místo, které stojí za pozornost ať už je to nedaleko Madridu chrám El Escorial nebo v Barceloně kostel Sagrada Familia.

Z příkladu předběžné kalkulace zájezdu jsme zjistili, že krásná dovolená v přímořské destinaci Malgrat de Mar, nacházející se přibližně 70km od Barcelony, je možné zakoupit zájezd pro dvě dospělé osoby s polopenzí a zároveň se třemi zajímavými výlety za 35 732,- korun českých. V ceně je zahrnuta letecká doprava, stravování, výlety a pojištění.

Dále se v této práci zkoumala SWOT analýza Španělska se zaměřením na silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Silné stránky převažují nad těmi slabými, také díky geografické poloze - Španělsko leží na Pyrenejském poloostrově. Do této destinace můžete zavítat leteckou, železniční i silniční dopravou. Tato země se chlubí vyspělou infrastrukturou, hustou silniční a železniční sítí tvořící základní předpoklad pro dobrou dopravní obslužnost. Je největším producentem ovoce a zeleniny, olivového

oleje a vína. Další silná stránka je také to, že má moře. Návštěvníci této destinace milují především jeho teplé moře a nádherné ostrovy patřící Španělsku.

Mezi slabé stránky patří například drobná kriminalita, jazykové bariéry nebo na některých místech znečištěné moře. Dopravní zácpy a v letních sezoně přeplněné pláže.

Zajímavostí je, že se na některé pláže musí dovážet písek, který každoročně odváne silný zimní vítr.

Příležitostí Španělska jak zlepšit jeho návštěvnost a zároveň udržet atraktivnost destinace má mnoho. Například efektivní využití prostředků EU a rozvojových programů, trvale udržitelné využití přírodních atraktivit pro rozvoj cestovního ruchu, památky UNESCO, sport – významný je Fotbal a Basketbal, láká spoustu fanoušků, vinařské oblasti a další.

Španělsko sužují samozřejmě i hrozby. Například Baskická organizace ETA, Oblast, která je známa teroristickou organizací ETA se snaží o odtrhnutí Baskicka od Španělska a o vyhlášení nezávislosti. Organizace má na svědomí desítky atentátů a to rozhodně cestovnímu ruchu nepřispívá. Znečišťování moře - hrozí ropné katastrofy, znečišťování přírodních podmínek – vysoká návštěvnost turistů.

V poslední části práce je umístěn dotazník. Dotazník se zabývá výzkumem o gastronomii Španělska, zdali respondenti již tuto zemi navštívili, jakou místní specialitu ochutnali, zdali je zajímá španělská kuchyně a podobně. Dotazník byl určen pro studenty Univerzity Jana Amose Komenského v Praze, oboru management cestovního ruchu, na prezenčním a dálkovém studiu. Polovina respondentů Španělsko navštívila a polovina nikoliv. Avšak ze zbývajících respondentů, kteří tuto zemi nenavštívili by tak chtělo učinit celých 80%. Nejznámější místa, která navštívili byly Andalusie, Barcelona, Mallorca, Ibiza, Madrid, Baleárské ostrovy. Španělská gastronomie je zajímavá, ale sami se příliš nepokoušeli nic z této kuchyně uvařit. Ten kdo navštívil tuto destinaci nejčastěji ochutnal paellu, mořské plody, sangrii nebo ovocné nápoje.

Španělsko je překrásná země budící v návštěvnících touhu poznat jí do hloubky, poznat její tradice a zvyky, její gastronomii i kulturu. Ten kdo v této destinaci byl a poznal ji, určitě se ještě někdy vrátí ať už na to stejné místo nebo vyhledat další kus krásné přírody.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

Divy světa. Knižní club v Praze: Balios, 2002. s. 280 ISBN 80-242-0772-9. s. 48

HESKOVÁ, Marie. a kol.: *Cestovní ruch*. Praha: Fortuna, 2006. 223 s. ISBN 80-7168-948-3

KOTÍKOVÁ, Halina. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. 208 s. ISBN 978-80-247-4603-6. s. 39

STACH, Jiří. *Lexikon zemí: Střední, jižní a jihovýchodní Evropa*. 1. vyd. GeoCenter International, 1994. ISBN 3-575-11784-5.

ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde, 2012. ISBN 978-807-2018-802.

Seznam použitých zahraničních zdrojů

Přeloženo z: DUNLOP, Fiona. *Lexikon zemí*. 1. české vyd. Praha: GeoCenter International, c2005, 94 s. Z řady průvodců Lonely Planet. ISBN 35-751-1784-5. s. 12

Přeloženo z: DUNLOP, Fiona. *Španělsko*. 1. české vyd. Brno: Svojtka, c2005, 399 s. Z řady průvodců Lonely Planet. ISBN 80-251-0675-6. s. 26

Přeloženo z: HORNER, Susan a John SWARBROOKE. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0202-9. s. 57

HUGH, Thomas. *A travellers companion to Madrid*, First America edition , 2002, 85s ISBN 978-0-75658-536-1

Přeloženo z: KLÖCKER, Harald. *Barcelona*. České vyd. 3., aktualiz. Praha: Jan Vašut, 2007, 128 s. ISBN 978-80-7236-560-9.

LEAPMAN, Michael *Madrid* , Eyewitness Travel Guides , First America edition 1999, 89s ISBN 978-0-75662-439-2

Přeloženo z: SIMONIS, Damien. *Severní Španělsko*. 1. české vyd. Praha: Svojtka, 2008, 656 s. ISBN 978-80-7352-796-9. s. 15

Seznam použitých internetových zdrojů

A Spain travel guide: *Spanish cuisine* [online]. [cit. 2013-05-20] Dostupné z: <http://www.spainted.com/spain-culture/spanish-cuisine.asp>

Cestovatel: *Španělsko* [online]. [cit. 2013-05-20]. Dostupné z [www:](http://www.cestovatel.cz/clanky/spanelsko/)
<http://www.cestovatel.cz/clanky/spanelsko/>

Doprava: Letecká doprava [online]. 2013 [cit. 2014-02-06]. Dostupné z: <http://www.spanelsko.com/doprava/>

Doprava ve Španělsku [online]. 2013 [cit. 2014-02-02]. Dostupné z: <http://pospanelsku.cz/cestujte/doprava-ve-spanelsku>

Dotazníkové šetření: Návštěva Španělska s motivem gastronomie [online]. 2014. vyd. 2014 [cit. 2014-02-13]. Dostupné z: <http://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=38245&akce=zobraz-vysledky> (2014)

Euroskop: *Španělsko v evropské unii* [online]. [cit. 2013-05-20]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/558/sekce/spanelsko/>

Express AVE [online]. 2013 [cit. 2014-02-11]. Dostupné z: <http://life.ihned.cz/c1-60150630-jak-se-cestuje-vlakem-kdyz-jedete-tristovkou-tipy-pro-italii-a-spanelsko>

Existující letecké společnosti ve Španělsku [online]. 2012 [cit. 2014-02-06]. Dostupné z: <http://aerolinie.airways.cz/country.php?id=166>

Hotel Tropic Park [online]. 2013 [cit. 2014-02-10]. Dostupné z: <http://www.mojeprazdniny.cz/hotel-tropic-park.html>. (2014)

La Sagrada Familia [online]. 2014 [cit. 2014-02-08]. Dostupné z: [www.](http://architecture.about.com/od/greatbuildings/ig/Antoni-Gaud-/Sagrada-Familia-.htm)
<http://architecture.about.com/od/greatbuildings/ig/Antoni-Gaud-/Sagrada-Familia-.htm>

Madrid: hlavní město Španělska [online]. 2013 [cit. 2014-02-07]. Dostupné z: <http://www.spanelsko.com/madrid/>

Mallorca [online]. 2012 [cit. 2014-02-11]. Dostupné z: <http://mallorca.nacesty.net/>

Montserrat [online]. 2014 [cit. 2014-02-09]. Dostupné z: <http://www.katalansko.com/montserrat/>

Mapa Španělska: autonomní společenství [online]. 2013 [cit. 2014-02-09]. Dostupné z: <http://spanelsko.svetadily.cz/>

Marineland [online]. 2014 [cit. 2014-02-10]. Dostupné z: <http://www.marineland.es/cataluna/>

Navarrská vína [online]. 2014 [cit. 2014-02-13]. Dostupné z: <http://winesofnavarra.com/grapes>

Počet nocí strávených v hotelech, [online]. 2013 [cit. 2014-02-11]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Main_Page

Show de Delfines [online]. 2013 [cit. 2014-02-10]. Dostupné z: <http://www.marineland.es/cataluna/?show=show-de-delfines>

Stravování: aneb kam v Barceloně za jídlem [online]. 2012 [cit. 2014-01-15]. Dostupné z: <http://spanelsko.orbion.cz/barcelona/pruvodce/stravovani-172>

Španělsko: souboj toreadora s býkem [online]. 2013 [cit. 2014-01-09]. Dostupné z: <http://spanelsko.tripzone.cz/>

Španělské cestovní kanceláře [online]. 2013 [cit. 2014-01-09]. Dostupné z: <http://www.spanelsko.info/cestovky-es.htm>

Španělská kuchyně [online]. 2013 [cit. 2014-02-11]. Dostupné z: <http://www.mundo.cz/spanelsko/kuchyne>

Španělsko světadíl *Gastronomie* [online]. [cit. 2013-05-20]. Dostupné z: <http://spanelsko.svetadil.com/gastronomie>

Tourespaña [online]. 2014 [cit. 2014-02-07]. Dostupné z: <http://www.spain.info/>

Seznam ostatních zdrojů

Tourism in EU28 [online]. 2014 [cit. 2014-02-01]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/4-29012014-AP/EN/4-29012014-AP-EN.PDF

SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ a TABULEK

Seznam obrázků

Obrázek 1: Tabulka o počtu nocí strávených v hotelech, kempech a dalších ubytovacích zařízeních.....	15
Obrázek 2: Počet ubytovacích kapacit.....	16
Obrázek 3: Nejoblíbenější turistické destinace podle počtu nocí strávených v hotelech.....	17
Obrázek 4: Hustota lůžek ve městě ve vztahu k výměře pozemku	18
Obrázek 5: Autonomní společenství Španělska.....	26
Obrázek 6: Španělská paella.....	30
Obrázek 7: Korida v Seville - souboj toreádora s býkem.....	32
Obrázek 8: El Escorial	34
Obrázek 9: Sagrada Familia	36
Obrázek 10: Montserrat.....	37
Obrázek 11: Show delfínů v Marinelandu	58
Obrázek 12: Express AVE	62

Seznam grafů

Graf 1: Oblasti navštívené respondenty.....	66
Graf 2: Co zaujalo návštěvníky.....	67
Graf 3: Speciality Španělska.....	69
Graf 4: Co je to Paella	70
Graf 5: Odlišnosti v české a španělské gastronomii.....	73
Graf 6: Ochutnávka španělského vína	74
Graf 7: Druhy španělských vín.....	75
Graf 8: Opětovná návštěva.....	76

Seznam tabulek

Tabulka 1: Příklad předběžné kalkulace zájezdu do destinace Malgrat de Mar	54
Tabulka 2: Analýza SWOT	59

SEZNAM PŘÍLOH

0

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Bc. Jana Kovářová

Obor: MCR

Forma studia: Prezenční

Název práce: Španělsko – návštěva s motivem gastronomie a volného času

Rok: 2014

Počet stran textu bez příloh: 71

Celkový počet stran příloh: 0

Počet titulů českých použitých zdrojů: 6

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 7

Počet internetových zdrojů: 23

Počet ostatních zdrojů: 1

Vedoucí práce: Ing. Jaroslava Kočová